

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot Salphensebaan 24, 2390 Malle 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
 mariette_backs@hotmail.com

Paul Desseyn Druivenlaan 1, 2390 Malle 03/312.14.07
 paul.desseyn@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
 gerardus.keyzers@telenet.be

Ludo Proost Brusselsestraat 141, 3000 Leuven
 ludovicus.proost@gmail.com

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
 andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
 hevd1@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
 avsteenb@telenet.be

ALGEMENE VERGADERING FV-KEMPEN REGIO KEMPEN

De jaarlijkse algemene vergadering van FV Regio Kempen werd dit jaar op 30 januari 2016 gehouden in het stadsarchief te Geel. Wij danken stadsarchivaris Gonnie Leysen voor het ter beschikking stellen

Stadsarchivaris G. Leysen

van de accommodatie. Vijftien personen woonden het officiële gedeelte bij.

In het financieel verslag valt vooral de kostprijs van “De Kempische Genealoog” op. Het drukken en verzenden van ons driemaandelijks tijdschrift is veruit het grootste bedrag in onze uitgavenposten. De vraag werd gesteld of wij, naar analogie met andere afdelingen,

ook niet zouden overschakelen op een digitale versie. De voor- en nadelen hiervan werden afgewogen evenals alternatieven om de uitgave goedkoper te maken. Er werd beslist om zeker nog in 2016 de brochurevorm te behouden.

Het organiseren van één of meerdere cursussen “Familiekunde” in onze regio wordt opgenomen in het jaarprogramma 2016. Stadarchivaris Gonnie Leysen zal de mogelijkheid bekijken of we dit jaar een cursus kunnen geven te Geel.

Voorzitter M. Van den Cloot

In de loop van de maand februari kwam er nog een vraag van de Arendonkse gemeentelijke bibliotheek om in samenwerking met de HK “als ice can” een cursus te geven in Arendonk. Concrete data zullen later meegedeeld worden via onze website en de Kempische Genealoog.

Na het officiële gedeelte van de vergadering werd door de aanwezigen van de AV en diverse echtgenotes van bestuursleden een bezoek gebracht aan de Sint-Dimpnakerk.

Op een professionele manier werden we hier gegidst langs de uitzonderlijke kunstschaten die deze kerk bezit.

De prachtige glasramen die het leven van Sint Dimpna uitbeelden. De uitzonderlijke retabels,- vier stuks -, enig in het patrimonium van ons Vlaams erfgoed, zijn

pareltjes van beeldhouwkunst. Het interieur van deze kerk kan zonder overdrijven tot bijna het mooiste kerkinterieur in de Kempen genoemd worden.

De “gezinsverpleging”, onafscheidelijk verbonden aan de kerk en enig in de wereld werd door de gids nog uitvoerig toegelicht.

Een prachtige afsluiter van onze algemene vergadering

HET LAND-GROND-BOEK UIT 1712 VOSSELAAR

Ludo Proost

De bestuurders van Vosselaar gaven in de 18de eeuw tweemaal de opdracht om een grondboek op te stellen. Daarin registreerden zij de *bedesettinghen* of de *coninckx beden* voor de landbezitters of gebruikers in hun gemeente. Ze lieten het eerste boek samenstellen in 1712 en in 1758 stelde de secretaris een herwerkt exemplaar voor. Deze belasting volgde op een verzoek van de landheer. In een *coninckx bede* vroeg de heerser financiële middelen aan zijn Provinciale Staten. In het geval van Vosselaar richtte de vorst deze bede aan de Staten van Brabant. De geestelijkheid, de adel en de drie hoofdsteden van Brabant (Brussel, Leuven, Antwerpen) vormden samen de provinciale Staat van het Hertogdom Brabant. Deze Staten keurden de vraag al of niet goed. Bij een goedkeuring schreven ze alle steden en gemeenten van het hertogdom aan om een bijdrage te leveren. Het was de Statenvergadering die het bedrag voor elke stad en elk dorp vastlegde. Jaarlijks werden deze *bedesettinghen* ingekohieerd waarna de bedezetters de inning of vordering van deze belasting uitvoerden¹. Het boek uit 1712 van Vosselaar startte aldus met 658 percelen voor 118 bedeplichtigen van zowel binnen als buiten het dorp. Nadien tekende de secretaris van de *heerlijkheit* van Vosselaar (en Beerse) de overdrachten van de percelen naar andere bedeplichtigen in hetzelfde boek op.

Voluit heet het grondboek uit 1712 : *Landt- Grond- Boeck Vanden Dorpe van Vosselaer volgens den Welcken alle Bedesettinghen gequoteert zij sedert den Jaere 1712 Etc.* Het dokument mengt 2 soorten vastleggingen: een primitief kadaster van de gronden gekoppeld aan een *bedesettinghe* voor de grondeigenaar of -gebruiker.

De percelen van elke bedeplichtige zijn onder zijn of haar naam in eenzelfde rubriek beschreven. Deze beschrijvingen verzamelt de auteur dan in een hoofdstuk met als kop de woonplaats van de bedeplichtigen. Deze verblijfplaatsen te Vosselaar zijn de gehuchten: *Bolck, de Hoevene, Galgen Eijnt, Hof Eijndt en Lichten Bergh*. Het hoofdstuk *Buijten Goederen gelegen onder Vosselaer* stelt de verzameling van de buitendorpers voor.

Meestal behelst de beschrijving van het perceel volgende onderdelen:

- de aard van het land, zoals *velt, acker, bos,...*;
- de begrenzing van het grondstuk door voor elke hoofdwindstreek een natuurlijk of fictief rechtspersoon en bij sommige gronden een landschapselement te noteren;
- eventueel de naam van het perceel;
- eventueel een nader genoemde ligging te Vosselaar;
- eventueel een medegebruiker van het landstuk;
- de grootte van de oppervlakte in Antwerpen;
- de aanslagvoet per 100 roeden in *roeden* volgens het kwartier van
- stuivers en oorden

¹ *Wie meer wil weten over de belastingen in het hertogdom Brabant, raadpleeg een tijdschrift van Eigen Schoon en De Brabander, nr 1, 91ste jaargang 2008: te betalen in gulden, stuivers en penningen. In het bijzonder, lees het artikel over de Brabantse belastingen in de 17de en 18de eeuw van Herman Coppens*

- de eigenlijk aanslag of *bedesettinghe* in gulden, stuivers, oorden en duiten;
- eventueel de overdracht van het perceel naar een andere bedeplichtige;
- eventueel nog enkele details zoals sociale status, verblijfplaats buiten Vosselaar...

Dit grondboek verschijnt nu in een transcriptie. Het bevat een zo getrouw mogelijke overname van 152 folio's van het grondboek. De recto- en de verso zijde van elk folio is overgeschreven op een liggende bladzijde, inhoudstafels, zowel in de volgorde van inschrijving als in alfabetische orde van de bedeplichtingen, vergemakkelijken het zoeken.

Hof Eijndt	
D' erffgenaemen Jan Diels	
lant oost Jan vleeshouwer	
Suijt de schuer, weest het	
loopken noort Jan Mas groot	289 R
het hondert gewerdeert op	
2 b 1 oort dus facit	6b 1 oort
den selven noch lant	
oost en suijt de straet	
weest Engel lauwers	
noort Jan Mas	97 R
in het geheel geseth op	2b
den selven noch lant gena-	
emt het Rijsblock oost	
juffr(ou) Hanegraeff suijt	
prelaat van S(in)te Michiel	
weest de straet groot	78 R
in het geheel gewerdeert op	1b 2 oort

Een doorlichting van het grondboek leidt deze transcriptie in (26 blz.). De doorlichting zelf is niet doorgedreven, maar ze maakt het mogelijk dat een lezer onderdelen van het grondboek thematisch binnen de gemeente Vosselaar kan situeren. Achtereenvolgens worden de bedeplichtigen, de percelen en de bedezettingen besproken. Tabellen in de tekst vatten de afzonderlijke gegevens voor het geheel van Vosselaar samen.

Een overzicht van de geraadpleegde bronnen en een aantal bijlagen sluiten bij deze tekst aan. De bijlagen bevatten een overzicht van de bedeplichtigen op drie manieren gesorteerd: alfabetisch, volgens de totaaloppervlakte van het grondbezit en volgens de te vorderen bedezetting. Daarnaast

zijn in 4 bijlagen de rechtspersonen en de landschapselementen van de afgrenzingen per perceel verzameld. Verder vindt men het volgende terug: naamregister van de percelen, bijzondere ligging van de percelen, overdracht van de percelen, gedeelde percelen.

De transcriptie fungeert als een aanvulling in het onderzoek van geschreven bronnen uit Vosselaar door genealogen, heemkundigen en andere geïnteresseerden. Ze is samengesteld door Ludo Proost en wordt uitgegeven door “Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen v.z.w.”

Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen biedt het “Land-groot- boek uit 1712 Vosselaar” te koop aan tegen volgende voorwaarden in voorverkoop:

- 230 blz. gelijmd, met zachte kaft
- 15 € per exemplaar te betalen voor 1 juni 2016,(excl. Verzendingskosten 3€)

De bestelling kan gebeuren door betaling op rekening BE37 8802 1795 7128 van FV Regio Kempen, met vermelding “Landboek Vosselaar”

GELEGENHEIDSVONDSTEN

Tussen de documenten die ons geschonken werden door Florent Bosch, ere-bestuurder van Regio Kempen vonden wij volgende aantekeningen.

Corsendonck – inscription de l’église 1796, sur une table de cuivre

Monumentum RR.DD.priorum hujus canonicae:

Het betreft hier een opsomming van priors (oversten) overleden in de priorij van Corsendonk

Walter Girulani qui obiit anno 1424

Joannes Ooms obiit 1504, Jacobi de Gijsen obiit 1536

Stephani de Berchem obiit 1548, Rutgeri (ad lineae?)

Trutis obiit 1624, Mathiae van Bakel obiit 1642

Joannes Hoijbergii obiit 1647

Christiani De Brouwer Commiss. 1670

Joannis van Laer obiit 1678, Jacobi Jaspers obiit 1686

Henri Balthazaris De Moor (ad lin) obiit 1710

Nicolai Jacobi De Vrijter obiit 1729

Jois Bapt Molepas, commissarii obiit 1745

Jacobus Venne obiit 1765

Grafsteen in de kerk van Vlimmeren

Hier ligt begraven Elisabeth
Loenaerts weduwe van wijlen Mr
Godevaert Potters, secretaris
der Vrijheijt van Arendonck
ende moeder van hr. Adriaen
Potters, pastoor deser Kercke
sterf int jaer MDCXXIII
den XV augusto
Bidt voor de siele

*In de parochieregisters van Arendonk vinden wij deze personen niet terug.
Godefridus Potters en zijn hier vermelde echtgenote zijn zeker geboren vòòr 1580 en ook de
pastoor Adriaan Potters zal voor 1600 geboren zijn, vandaar geen vermelding in Arendonk.
De doopregisters beginnen pas in 1611*

SOLDATEN UIT DE EERSTE WERELDOORLOG

Joseph Nicolaes

MAES

geboren te: Arendonk op 25 juni 1882

Ouders:

- Benedictus Maes
- °Arendonk 26 februari 1837 Handwerker, vanaf 1910 landbouwer
- Joanna Elisabeth Heymans ° Arendonk 26 februari 1843

Gehuwd met: Maria Josephina Peeters ° Turnhout

Broers en zussen:

- Petrus Josephus ° Arendonk 11/12/1867, † Arendonk 11/09/1886
- Maria Catharina ° Arendonk 4 april 1870, † Arendonk 9 april 1952
X Arendonk met Jacobus Oris, dynamietfabriekwerkster
(Toeval: Maria Catharina is de moeder van Jan Lodewijk Oris
° Arendonk 2 augustus 1891, gesneuveld te Hoogstade op 29 september 1918)
- Maria Joanna Elisabeth ° Arendonk 12/01/1872 † Arendonk 14/05/1876
- Jan Baptist ° Arendonk 6 augustus 1875, x Dorothea Maria Elisabeth Fabry ° Retie

Beroep: sigarenmaker, verkoper

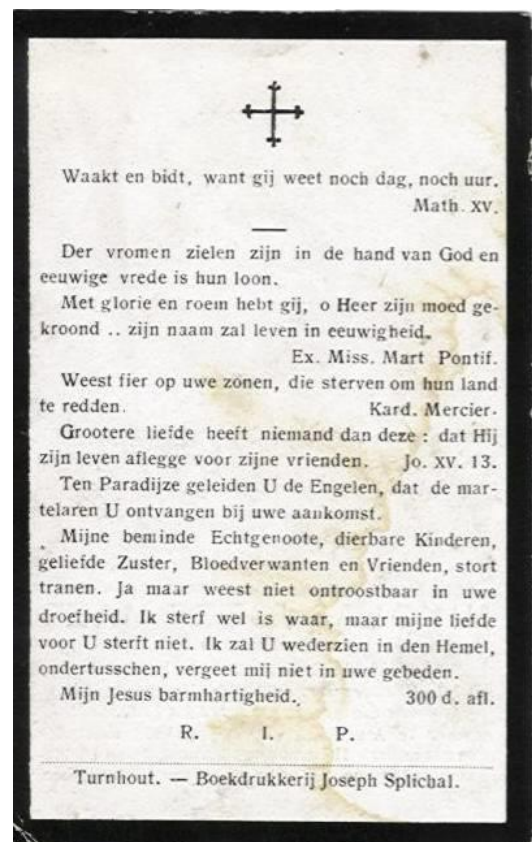
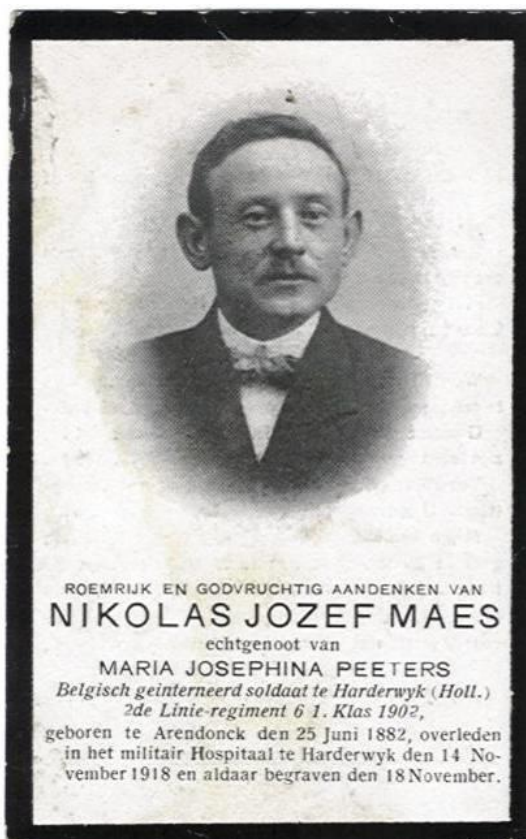
Woonplaats:

- Geboren te Arendonk, woonde bij zijn ouders Heikant 35.
- Op 10 juni 1907 verhuist hij naar Essen, statielei 300, in juli 1907 verhuist hij naar Hoboken Polder 112
- Bij het begin van de oorlog woonde hij met zijn gezin in Turnhout, Gulden Sporenlei 91

Andere persoonlijke gegevens:

- Overleden op: 14 november 1918
- Overleden te: Harderwijk in Nederland ten gevolge van de Spaanse Griep.
- Hij overleed in het militair hospitaal aldaar.
- Begrafenisgegevens: Begraven op 18 november 1918 om 10 uur te Harderwijk (Nederland)

Militaire Geschiedenis:

Stamnummer: 102/51967
Datum indiensttreding: 1902
Graad: Soldaat 1e klas milicien 1902
Joseph Nicolas was nog een loteling
Regiment/ Eenheid: 2e linie 6e bataillon 1e compagnie

Verloop militaire loopbaan tijdens WO I:

Nicolas Joseph was een geïnterneerd militair. Militairen die de Nederlandse grens overstaken, werden in een interneringskamp ondergebracht. Hij verbleef zo in het interneringskamp Harderwijk.

Onderscheidingen en medailles: onbekend

Extra:

Joseph Nicolas staat vermeld op het herdenkingsmonument in Turnhout, de Madelon

Internering Kamp Harderwijk

Militairen die de Nederlandse grens overstaken, werden volgens de tweede Haagse Conventie in 1907 door het neutrale Nederland ontdaan van hun wapens en in een interneringskamp ondergebracht.

Overzicht interneringskamp Harderwijk

Conform de Vredesconferentie van Den Haag van 18 oktober 1907 moest Nederland als neutrale natie ALLE oorlogvoerende militairen ontwapenen en internen. Zo kregen de militairen na de val van Antwerpen opdracht om zich achter de ijzer terug te trekken, in het geharrewar, waren er die verdwaalden en toevallig over de Nederlandse grens sukkelden.

In Harderwijk verbleven verschillende militairen Er was plaats voor 12.000 tot 15.000 manschappen .

Interneringkampen waren aanvankelijk tentenkampen, daarna werden barakken gebouwd, deze kampen groeiden uit tot kleine steden.

Kantine in het interneringskamp Harderwijk.

Vierde straat in Kamp Harderwijk.

Kiosk in het kamp Harderwijk.

Soms konden de vrouwen en kinderen hun mannen in Nederland vervoegen. Zij verbleven dan in aparte kampen in de buurt en de geïnterneerde militairen mochten dan hun gezin bezoeken.

Vrouwen kamp Leopolds' dorp bij Harderwijk.

32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63								
Joannes Maes		Maria Van Herck		Leonardus Bleijs		Gertrudis Jansen						Nicolaes Claessen		Elisabeeth Cnaeps		Joannes Weijds		Maria Engelen						Joannes Baptist De Vocht		Anna Maria De Vocht		Adrianus Coppens		Catharina Weijts		Nicolaes Van Eijck		Ida Crols		Adrianus Thijs		Maria Caeijens (° Lommel)	
xArend 06.11 1718		X Arend 03.02. 1722										R 1722												X Arend 05.09 1730		X Arend 26.07 1729		xArend 18.02. 1721		xLommel r 1736									
16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31									
Paulus Maes ° Arendonk 13.12.1724 † Arendonk 21.04.1773		Angela Bleijs ° Arendonk 12.11.1722 † Arendonk 20.08.1769		Cornelius Schutters † Kasterlee 12.12.1782		Anna Maria Van den Brande ° Kasterlee 24.02.1727 † Kasterlee 13.05.1783						Petrus Claessen ° Arendonk 24.08.1737 +		Elisabeth Weijds ° Arendonk 28.01.1743 +		Leonardus Heijmans		Joanna Van Diesen		Adelbertus Van der Looy		Godefrida Beckers		Cornelius De Vocht ° Arendonk 03.06.1731 † Arendonk 17.04.1777		Catharina Coppens ° Arendonk 04.07.1730 † Arendonk 10.10.1788		Nicolaes Van Eijck ° Arendonk 13.02.1728 † Arendonk 26.10.1796		Petronella Thijs ° Arendonk 30.09.1739 † Arendonk 19.09.1812									
X Arendonk 20.03.1757				Xrond 1760								X Arendonk 04.02.1766												X r 1758				X Arendonk 25.06.1761											
8		9		10		11		12		13		14		15																									
Joannes Maes ° Arendonk 31.10.1759 † voor 1819		Anna Catharina Schutters ° Kasterlee 29.05.1764 † Arendonk 14.01.1836				Maria Claessen ° Arendonk 26.04.1768 †		Lambertus Heijmans ° Wintelre (NI)27.04.1765 † Oisterwijk 25.03.1816		Lamberta Albertus Van der Looy ° Zeelst 30.11.1775 † Arendonk 05.04.1844		Wilhelmus De Vocht ° Arendonk 09.02.1762 † Arendonk 03.10.1811		Ida Van Eijck ° Arendonk 09.08.1762 † Arendonk 05.06.1827																									
X rond 1787				ongehuwd				X Oerle 14.06.1795				X Arendonk 14.04.1795																											
4		5		6		7																																	
Gerard Maes kousenmaker ° Arendonk 18.09.1808 ° Arendonk 29.08.1841		Anna Elisabeth Claessen ° Arendonk 30.12.1804 † Arendonk 28.08.1866		Petrus Heijmans dienstknecht °Wintelre 09.06.1799 † Arendonk 16.07.1861		Maria De Vocht ° Arendonk 22.05.1804 † Arendonk 21.01.1874																																	
X Arendonk 20.09.1832				X Arendonk 15.05.1841																																			
2		3																																					
Benedictus Maes, kousenmaker, ° Arendonk 26.02.1837 †		Joanna Elisabeth Heijmans ° Arendonk 26.02.1843 †																																					
X Arendonk 21.09.1867																																							
1	Josephus Nicolaes Maes °Arendonk 25.06.1882 † Harderwijk 14.11.1918 X Maria Josephina Peeters, soldaat W.O. I																																						

Opgemaakt door Victor Bertels

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Genealogie zonder grenzen

Op 20 en 21 februari heeft 51ste congres van Familiekunde Vlaanderen plaats gehad. Dit jaar in samenwerking met Géniwal, de Frantalige tegenhanger van F.V.

Het evenement had plaats in het stadhuis van Waver. De uitzonderlijke formule om samen met Wallonië een congres en genealogische dag te organiseren kende een uitzonderlijk succes. Zowel genealogische afdelingen van Familiekunde Vlaanderen als genealogische afdelingen uit Walonie en het noorden van Frankrijk boden uitgebreide documentatie aan de bezoekers.

De referaten werden gehouden in het Nederlands en het Frans en werden druk bijgewoond. Géniwal is de Franstalige vereniging die zich bezig houdt met verzamelen en digitaliseren van genealogische gegevens uit het Waalse landsgedeelte. De vereniging werd opgericht in 1998, zij verzorgen ook jaarlijks de beurs Genetica, de ontmoetingsplaats van genealogen uit België en Frankrijk.

Voor geïnteresseerden die opzoeken moeten doen in het zuiden van ons land geven we hier enkele websites: www.geniwal.eu, www.geniwal.eu/isadora, <http://www.geniwalactes.be/actes/index.php> en <http://www.geniwalisabella.eu/>

Websites met genealogische gegevens:

Het Algemeen Rijksarchief heeft een update gedaan van de akten van de burgerlijke stand. Er werden nieuwe gemeenten toegevoegd en er werden van alle provincies ook jaren toegevoegd, de jaren 1914 en 1915 zijn beschikbaar <http://search.arch.be>

De meeste van onze leden zullen wel bekend zijn met de site "Zoekakten.nl". Deze website geeft van de Nederlandse gemeenten een overzicht van de DTB (doop-trouw-begraafenisboeken) en BS.

Als je op deze site naar "Belgie" gaat krijg je van de meeste Belgische gemeente ook een overzicht van de akten van de burgerlijke stand en indexen. Als je België hebt aangeklikt krijg je de verschillende provincies en in die provincies kan je dan een keuze maken naar een gemeente <http://zoekakten.nl>

Op de website van de Mormonen "Family-Search" kan je de akten van de burgerlijke stand vinden. Vanuit <https://familysearch.org> ga je naar "search", dan klik je op "Records" en onderaan de pagina klik je op "Browse all published collections".

Nadat je de alfabetische lijst van alle landen hebt, scroll je naar België en de gewenste provincie. Klik op de gewenste gemeente en je kan nu zoeken naar de akte die je wenst.

Naar aanleiding van de 100ste verjaardag van WO I wordt er heel wat gevraagd en gezocht naar Belgische Vluchtelingen in Nederland. De website die hierover kan geraadpleegd worden is: <http://www.wereldoorlog1418.nl/vluchtelingen/>

Schenkingen

Van volgende personen kregen we de afgelopen maanden bidprentjes en of rouwbrieven: Charel De Vocht-Huybs Arendonk, Theo Veraghtert Oostmalle, Lisette Soffers Oud-Turnhout, Herman Schaerlaekens Turnhout, Karel Van Ginkel, Rudy Cornelis, Hortense Pauwels.

EEN NIEUW WAPENSCHILD MAKEN

In “De Roode Leeuw” het tijdschrift van Familiekunde Vlaanderen – Provincie Limburg jaargang 47 nr 1, lezen we een artikel van René Vromen in verband met het kiezen of aanmaken van een nieuw wapenschild. Omdat dit alle genealogen aanbelangt geven we het hieronder integraal weer.

“Opgepast voor heraldische wildgroei !”

“Levende heraldiek betreft het ontwerp en de aanneming van wapens, bijvoorbeeld als de genealogie van een familie gestalte krijgt. Hiermee houden in onze vereniging en het Heraldisch College van Familiekunde Vlaanderen vzw en het Nederlands College Heraldiek van de Nederlandse Genealogische Vereniging zich bezig.

Voor het voeren van een bestaand familiewapen dient men lid te zijn van de familie die dat wapenschild voert. Een familie die geen wapen voert, kan er overigens nog steeds één laten ontwerpen en registreren. Het familiewapen dient volgens de regels van de heraldiek te zijn ontworpen en mag niet door een andere familie worden gevoerd.

Voor burgers geldt dat iedereen recht heeft om een familiewapen te voeren en, als er geen oud wapen gevonden is, zelf alsnog een wapen te (laten) ontwerpen en registreren.

Nog steeds laten malafide bureautjes mensen met andermans veren pronken. Er bestaat in de Benelux een levendige windhandel en beunhazerij in stambomen en familiewapens. Niets vermoedende amateurgenealogen die op zoek zijn naar hun familiewapen worden zonder gedegen onderzoek met het verkeerde blazoen opgezaald. Doordat het gebruik van herkenningstekens op wapens ver in de tijd terug gaat, kan de vraag of iemand een familiewapen heeft over het algemeen pas worden beantwoord nadat er gedegen onderzoek naar de familiegeschiedenis is verricht.

Maar de wildgroei wordt fel bestreden. Het Heraldisch College Familiekunde Vlaanderen vzw en het Nederlands College Heraldiek NGV zien er scherp op toe dat bij de burgerlijke familiewapens alles volgens de regels gaat. Nieuwe en bestaande wapens worden door beide colleges getoetst en geregistreerd in een Vlaams en Nederland Wapenregister.”

René Vromen.

Op woensdag 23 maart 2016 om 19u30 in de vergaderzaal van Brasserie “De Beurs”, Markt 7 te 3680 Maaseik, geeft René Vroomen toelichting over levende heraldiek en het gebruik en het ontwerpen van een familiewapen onder de titel: *“Heraldiek en de weg naar een familiewapen: tekens van macht en pracht”*

AGENDA

April 2016

6 april	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Mei 2016

3 mei	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Juni 2016

1 juni	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
 e-mail: theo.peeters1@telenet.be
 Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen	03/236.73.00
	(gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot Salphensebaan 24, 2390 Malle 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
 mariette_backs@hotmail.com

Paul Desseyn Druivenlaan 1, 2390 Malle 03/312.14.07
 paul.desseyn@telenet.be

Gerard Keyzers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
 gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
 andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
 hevd1@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
 avsteenb@telenet.be

EDITORIAL

Vic Bertels

Genealogische opzoeken doen lijkt van langsom minder snuffelen in archieven. Het alom tegenwoordige internet heeft heel wat tijd en verplaatsingen bespaard en het aantal bezoekers aan opzoekingscentra en archieven loopt dan ook terug.

En toch hebben wij als documentatiecentrum voor de Kempen nog heel wat aantrekkingskracht en blijft ons bezoekersaantal redelijk op peil.

De grootste aantrekkingskracht is dat wij van heel wat Kempense gemeenten gegevens verzameld hebben, zowel in boekvorm als digitaal, en voor wie Kempense roots heeft is het niet zo moeilijk om van de ene naar de andere gemeente te switchen, alles op één plaats is toch comfortabel.

Hoe kan je je als genealogische vereniging onderscheiden van het internet gegeven?

Er zijn volgens mij nog diverse vlakken die onderbelicht worden in de diverse sites die pretenderen aan genealogie te doen.

Voor het opmaken van een “graat-genealogie”: namen, data en plaatsen, kan je vlot terecht op alle mogelijke websites. Heel wat gegevens worden zonder meer op het web gezet, dikwijls zonder bronvermelding en of verantwoording. Het gevaar bestaat dat de “hobby” genealoog aan afschrijfgenealogie gaat doen met alle gevolgen van dien.

Een gespecialiseerde bibliotheek, met gedegen genealogen als raadgevers daarentegen kan u wijzen op de anomalieën en eventuele fouten die u (zou kunnen) ma(a)k(en)t.

Een familiegeschiedenis is meer dan een stamboom of een kwartierstaat met enkel maar data, plaatsen en namen. Aan dat skelet moet nog vlees en bloed gebracht worden. Een echte genealoog zal trachten om zijn stamboom tot leven te brengen met originele documenten en de situering in de tijd en de geschiedenis.

-Notarisakten, testamenten,

- staten van goed,

- processen en rechtspraak

-gemeenterekeningen,

-overeenkomsten inzake alimentatie,

-scheidingen en delingen,

-momberekeningen, inventarissen van sterfhuizen,

- borgbrieven..... enz. enz. het zijn allemaal documenten die meestal niet op internet te vinden zijn en enkel te raadplegen in de papieren archieven.

Voor een genealogische vereniging is de uitdaging van het internet een hele opgave, maar begeleiding en ontsluiting van gegevens zoals hierboven genoemd, zijn de middelen die wij kunnen gebruiken om onze leden beter te informeren en er voor te zorgen dat het opzoekwerk niet verglijdt naar een klakkeloos overnemen van gegevens, wij passen voor een “afschrijf genealogie”.

HET VERHAAL VAN DE “KOEKOEKSKINDEREN”

Marc Van de Cloot

In de media, tuk op een sappig of smeugig verhaal, gewaagd men altijd van een hoge graad van buitenechtelijke kinderen, tot wel 10 %. Met “koekoekskind” bedoelen we een kind dat deel uitmaakt van een ouderlijk gezin en de familienaam van het gezinshoofd draagt die, alhoewel overtuigd dat het zijn kind is, toch niet de biologische vader is. Een verontrustende gedachte voor familievorsers die hun familiegeschiedenis uitpluizen: op 10 generaties zou er dan minstens één valse noot tussen zitten...

Gelukkig verwees de wetenschap, op basis van hedendaagse medische gegevens, dat verhaal naar de prullenbak. Alle recente wetenschappelijke studies leiden ter zake tot dezelfde duidelijke conclusie: in West-Europa heeft een vader slechts 1 tot 2 % kans dat hij niet de biologische vader van zijn kind is.

Waar komen die hoge cijfers dan vandaan ? In de eerste onderzoeken naar het voorkomen van koekoekskinderen heeft men zich gericht vooral op vaders die zelf reeds een vermoeden hadden dat zij niet de biologische vader van hun kind waren. De gevonden percentages liggen in die studies uiteraard relatief hoog. Alhoewel deze resultaten statistisch niet representatief zijn voor de hele bevolking krijgen zij onterecht een hoog waarheidsgehalte toegemeten zowel in de media als in andere middens.

De vraag die de verontruste familiezoeker zich kan stellen is: hoe was het dan gesteld in de vroegere tijden toen er nog geen of slechts onbetrouwbare voorbehoedsmiddelen bestonden ? Wetenschappers redeneerden als volgt: als het huidige seksueel gedrag vroeger ook voorkwam, zonder de mogelijkheid van het gebruik van de huidige anticonceptiemiddelen, dan moest het aantal koekoekskinderen veel hoger liggen. Men gewaagde in sommige, vooral sociologische studies van 8 tot 30 %. Een uppercut van jewelste voor de brave genealoog die zoveel tijd spendeert aan het zoeken naar zijn voorouders en mogelijk met volkomen valse gegevens opgezadeld zou zitten.

Het werd dus hoog tijd om dit probleem met de moderne mogelijkheden van het genetisch-genealogisch onderzoek aan te pakken. Zoals onze leden al langer weten, startte Familiekunde Vlaanderen vanaf 2009 in samenwerking met de KU Leuven een grootscheeps onderzoek naar het Y-chromosomale DNA van een 1000-tal mannen uit België en Nederland. Enkel mannen hebben een Y-chromosoom (vrouwen 2 X-chromosomen) zodat dat logischerwijze enkel via de vaderlijke lijn wordt doorgegeven. Bij de celdelingen die van een bevruchte eicel uiteindelijk tot een nieuwe kleine wereldburger leiden, gebeuren kopieerfoutjes in het DNA: mutaties. Daarvan zijn er 2 soorten, waarvan één enkel bij de mannen voorkomt. Daardoor kan men bepalen of mannen binnen eenzelfde genetische (niet te verwarren met culturele) groep verwant zijn of beter gezegd van een gemeenschappelijke voorvader afstammen. Dit project maakte furore in de genetische wereld omdat door de genetische resultaten te vergelijken met de genealogische gegevens van de deelnemers indrukwekkend hoge

verwantschapscijfers aan het licht kwamen¹. Het onderzoek loopt intussen nog steeds verder onder de naam Benelux-project².

Dat bracht een Leuvense medewerker, dr. in de biologie Maarten Larmuseau, op het idee om met die enorme database bijkomende deelonderzoeken te doen. Die publiceert hij sinds 2012 in de rubriek “Verborgen in het DNA” in onze Vlaamse Stam. Zo stortte hij zich ook op het probleem van de koekoekskinderen en dat via twee verschillende methodes.

Bij de eerste, de genealogische koppel-aanpak, analyseert men twee mannen uit een zelfde populatie die in het verleden van een gemeenschappelijke vaderlijke voorvader afstamden. Als de juridische stamboom overeenkomt met de biologische afstamming dan is de specifieke Y-chromosomale variant voor beiden dezelfde. Indien niet, dan is er een buitenechtelijke relatie in het spel. Zo berekent men een gemiddelde kans op een koekoekskind binnen een bepaalde populatie.

Bij de tweede methode baseert men zich op de familienaam. Men analyseert dan mannen met eenzelfde familienaam, waarvan veronderstelt is dat hij maar eenmaal ontstond, zodat alle naamgenoten in principe dezelfde Y-chromosomale variatie moeten vertonen. Daarbij moet men rekening houden met afwijkende mogelijkheden: adoptie, babyverwisseling of de aanname van een vrouwelijke familienaam. Men bepaalt dan het aantal afwijkende varianten en deelt die door het aantal generaties tot het ontstaan van de familienaam. Deze methode is wel minder nauwkeurig als de eerste maar geeft een indicatie over de historisch koekoeksgraad in een bepaalde populatie.

In 2013 publiceerde professor Larmuseau de resultaten: in Vlaanderen had de voorbije 400 jaar gemiddeld slechts 1 % van de kinderen een (juridische) vader die niet hun biologische vader was en dat op basis van stambomen waarin men geen buitenechtelijke kinderen verwachtte. Dat bericht haalde de wereldpers. The Economist, The Times, The Guardian en Fox News berichtten erover. Een Spaanse krant verwees met de publicatie van een prent naar een ontwerp van Pieter Bruegel de Oude naar het “onkuis” gedrag in de samenleving. De algemene reactie was erg kritisch: dit was een typisch resultaat voor het brave katholieke Vlaanderen. In het protestantse Noorden en het zwoelere Zuiden zou dit een heel ander verhaal zijn, zo was de algemene teneur.

Als reactie startte Maarten Larmuseau het GEN-iale Stamboom-Project op om meer en duidelijkere gegevens te bekomen. Het project is intussen afgesloten en de resultaten worden nu verder geanalyseerd en gepubliceerd.

Intussen zijn er verschillende internationale onderzoeken uitgevoerd via de toepassing van deze beide methodes. De eerste navolger van de Vlaamse studie werd door Boattini in 2015 uitgevoerd in Noord-Italië. Resultaat: in de laatste 400 jaar bedroeg het gemiddeld aantal koekoekskinderen 1,2 % per generatie. Een gelijkaardige studie in de (westerse) Zuid-Afrikaanse populatie, door Greeff en Erasmus eveneens in 2015 uitgevoerd, kwam voor de laatste 300 jaar tot een resultaat van 0,9 %. Al deze studies gebruikten de genealogische

¹ De resultaten zijn gepubliceerd in de boeken DNA Brabant (2010) en DNA België (2011)

² Zie de website www.dna-benelux.eu

koppelmethode. Op basis van de familienaamaanpak kwamen Solé-Morata et al. In 2015 tot een gemiddelde van 0,6 à 1,7 % per generatie voor de laatste paar eeuwen.

Voorlopig nog ongepubliceerde resultaten in Australië, Engeland en Nederland leiden eveneens tot een frequentie van ca. 1 %. De Australische gegevens werden bekomen via het Fromelles-project. Dat onderzocht het DNA van de stoffelijke resten van de in het Franse Fromelles begraven onbekende Australische soldaten uit de Eerste Wereldoorlog en kon een aanzienlijk deel daarvan opnieuw linken aan hun eigenlijke familie en familienaam³.

Hiermee is duidelijk aangetoond dat de cijfers voor koekoekskinderen een algemeen, zeker in Europese populaties, erg klein is en dit over een periode van 3 à 4 eeuwen. Het resultaat stemt bovendien overeen met de moderne studies op basis van medische gegevens. Een andere conclusie is dat de hedendaagse conceptiemiddelen geen merkbare invloed hebben op het voorkomen van koekoekskinderen. Daarmee is uiteraard niets gezegd over het voorkomen van buitenechtelijke relaties. Niettemin betekenen deze wetenschappelijke resultaten een hele opluchting voor wie zijn voorouders opzoekt.

Is daarmee nu alles uitgeklaard ? Toch niet, want men plant meer verfijnde onderzoeken, waarbij ook naar eventuele verschillen tussen stad en platteland wordt gezocht. Ook kunnen geringe verschillen een gevolg zijn van wat men de transitieperiode noemt, namelijk de overgang tussen 1750 en 1960 van een hoog sterfte- en geboortecijfer naar een laag geboorte- en sterftecijfer. Kortom, er is nog werk aan de winkel.

BOEKBESPREKING

MOLENS EN MAALDERIJEN IN BROECHEM, EMBLEM, OELEGEM EN RANST door Luc Verachtert

Alhoewel het een heemkundig onderwerp betreft, meenden we dit boek toch onder de aandacht van de genealogen te moeten brengen. Zoals we uit onze ervaring weten, waren molenaars belangrijke personen in hun gemeente. Zij waren ook vaak mobiel en op verschillende plaatsen actief, soms ver van hun herkomstplaats. Tevens bleef het beroep vaak lange tijd binnen de familie en trouwden ze met partners uit andere molenaarsfamilies.

Het eerste deel is gewijd aan de historiek en de molenbouw, in een tweede deel komen de 7 molens, 8 maalderijen en de 2 oliemolens uit de vier deelgemeenten van Ranst aan bod. Daarbij geeft de auteur ruim aandacht aan de molenaars en hun familie. De molenaarsdynastieën worden in een ruime overzichtstabel weergegeven. Enkele bekende namen: Heylen, Van Nueten, Ockers, Lambrechts, Vloeberghs en Biermans.

³ Maarten Larmuseau, Het Fromelles Project; Genetische genealogie geeft alsnog een naam aan onbekende Is daarmolsoldaten uit WO I, Vlaamse Stam, 51ste jaargang, 2016, nr. 1, blz. 6-8.

Een derde deel neemt de restauratie en herbestemming van de molens onder de loep. Een ongewone, maar voor ons interessante bijlage, is de lijst van de molenaarsknechten en -meiden. Een uitgebreide bibliografie en een glossarium ronden het geheel passend af.

Het boek is een uitgave van de Heemkundige Kring De Brakken en kost 35 euro (+ 5 euro verzendkosten buiten Ranst). Te bestellen bij: Willem Segers, willem.segers1@telenet.be. Het is eveneens te verkrijgen in de molen van Oelegem (enkel tijdens het Meulenmaal, elke derde zondag van de maand, maar niet in juli en augustus, en bij Tuin- en diercentrum Verlinden (de vroegere maalderij Verlinden), Jozef Simonslaan 1, 2520 Oelegem

Vuurkruiser Marinus Josephus (Jeff) Cnaeps

Jan Cnaeps

Met respect en eerbied “hulde aan onze soldaten van 14-18” denken we meestal terug aan onze gesneuvelden...

De hulde aan de overlevenden en zij die de hele oorlog, vier jaar lang, aan het front waren wordt al eens “onbewust” vergeten.

Bij het uitbrengen van Het Guldenboek was niet iedereen in de mogelijkheid om zich in te schrijven, zowel financieel als wegens afwezigheid.

Een voorbeeld hiervan was mijn grootoom Marinus Josephus Cnaeps.

Marinus Josephus Cnaeps

Ouders: **Henricus Cnaeps** geboren te Arendonk op 28 maart 1849 en er overleden op 14 oktober 1914, hij is een eerste maal te Arendonk gehuwd op 14 februari 1885 met **Anna Elisabeth Jacobs**, geboren te Arendonk op 3 juli 1844 en er overleden op 24 januari 1892, zij was de dochter van Petrus en Maria Catharina Corsten, (zij was voordien gehuwd met Petrus Huybregts van Arendonk)

In dit huwelijk zijn twee kinderen geboren:

Petrus Joannes, geboren te Arendonk op 03 december 1885 en er overleden op 30 juli 1969

Joanna Josepha, geboren te Arendonk op 20 juni 1888 en er overleden op 17 april 1889

Henricus Cnaeps trouwde een tweede keer op 3 augustus 1884 te Arendonk met **Maria Boermans**, geboren te Arendonk op 10 augustus 1855, zij is overleden te Hoogeloon (NL) op 93 jarige leeftijd, op 10 januari 1949, (zij is de dochter van Joannes Franciscus en Cornelia Elisabeth Wouters). Maria Boermans was vroeger gehuwd met Petrus Ludovicus Slegers van Dessel, (in dit huwelijk waren 4 kinderen)

Uit het tweede huwelijk:

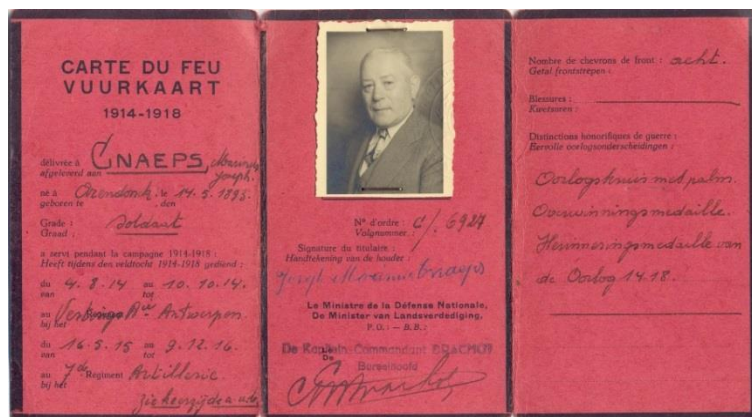
-Petrus Joannes, geboren op 3 december 1885 te Arendonk en er overleden op 2 augustus 1969. Hij is getrouwd te Arendonk met Maria Elisabeth van de Craen, geboren op 5 oktober 1890 te Arendonk en er overleden op 17 september 1961

-Joanna Josepha, geboren op 20 juni 1888 te Arendonk en er overleden op 17 april 1889

-**Marinus Josephus (Jeff)**, geboren te Arendonk op 14 mei 1893 en overleden te Hillsborough New Hampshire in de USA (zie kwartierstaat hierbij°

-Benedictus Antonius, geboren op 24 december 1895 te Arendonk, hij was soldaat van de klas 191. Hij overleed net als zijn moeder te Hoogeloon op 30 september 1966

Dat Marinus Josephus in 14-18 gevochten heeft bewijst zijn vuurkaart

De gegevens zoals vermeld op de vuurkaart.

Marinus Josephus Cnaeps *14/05/1893

Volgnummer: C/. 6927

Van 04/08/1914 tot 10/10/1914 in de vestiging Antwerpen.

Daarna volgt een periode van 7 maanden die niet op de vuurkaart is vermeld.

Van 16/05/1915 tot 09/12/1916 bij het 7de Artillerie Regiment

Van 10/12/1916 tot 17/05/1917 bij het 13de Artillerie Regiment

Van 18/05/1917 tot 30/06/1917 bij het 1ste zwaar Artillerie Regiment

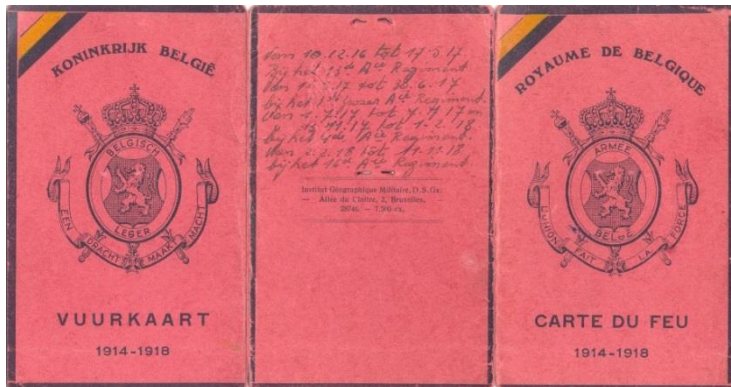
Van 01/07/1917 tot 07/07/1917 bij het 4de Artillerie Regiment

Hier is een periode van 4 maanden die niet op de vuurkaart is vermeld

Van 13/11/1917 tot 01/02/1918 bij het 4de Artillerie Regiment

Van 02/02/1918 tot 11/11/1918 bij het 16de Artillerie Regiment

Hij verwierf 8 frontstrepen, het Oorlogskruis met palm, de overwinningsmedaille en de Herinneringsmedaille van de oorlog 14-18.

In wat volgt noemen we hem, Jeff, zijn roepnaam.

Bij de eerste uitschakeling van de forten van Antwerpen verlaten tienduizenden militairen over de 400m lange pontonbrug Antwerpen richting kust.

Na de val van Antwerpen op 10 oktober waren 30.000 soldaten in Nederland geïnterneerd. Is Jeff naar de Westhoek of naar Nederland gevlucht?

Waar was Jeff gebleven?

Als hij over de grens naar Nederland is gevlucht, zou hij geïnterneerd en opgesloten zijn geweest in een kamp. Waarschijnlijk ontsnapte hij via Vlissingen – Folkstone – Calais en vervoegde hij zo het Belgische leger terug.

Door zijn artillerie ervaring werd hij ingedeeld in een artillerie eenheid en dit gedurende gans de oorlog.

Kwam hij bij het British Expeditionary Force terecht en via England naar Amerika? Een vermoeden van het Instituut voor Veteranen.

Marinus Josephus Cnaeps verliet België en of Nederland om in het verre Amerika een nieuwe wereld te ontdekken. De manier hoe hij ginder geraakte is tot op heden nog ongekend en zal zo waarschijnlijk blijven.

Jeff is Amerikaans staatsburger geworden. Wanneer? Bij huwelijk?

Heeft hij om die reden nooit pensioen getrokken voor zijn legerdienst in België?

Zijn dossiers in Brussel bij het Nationaal Instituut voor Veteranen en bij het Legermuseum zijn om onverklaarbare reden verloren of onvindbaar.

Jeff is geboren op zondag 14 mei 1893 om 03:00 in Arendonk. Van de geboorte is aangifte gedaan op zondag 14 mei 1893. Akte1893-57. Bij de geboorteaangifte waren de volgende getuigen aanwezig: Marinus Josephus Wils (geb. 1840), Petrus de Vocht (geb. 1847) en Antonius de Clerck (geb. 1856).

Hij is als Marinus Josephus geboren en ook genaamd *den Boermans*. Gewettigd bij huwelijk tussen Henricus Cnaeps en Maria Boermans op 03/08/1894. Hij was 15 maanden oud toen Henricus (zijn vader?) en Maria Boermans trouwden.

Jeff is overleden op vrijdag 5 augustus 1977 in Hillsborough, New Hampshire (USA), 84 jaar oud. Hij is geëmigreerd naar USA, vermoedelijk in 1920, dit volgens het krantenknipsel van 50 jaar huwelijk.

Op 10-09-1919 werd hij uitgeschreven te Arendonk. Vanaf 15-09-1919 tot 30-04-1923 was hij ingeschreven te Hoogeloon. In het rijksregister van Hoogeloon (Nederland) staat achter zijn naam: ambtshalve afgeschreven wegens vertrek naar Amerika. Datum 30 april 1923. Deze datum is waarschijnlijk bijgeschreven bij het vertrek van zijn moeder uit Hoogeloon. Van de datum van immigratie is dus niets met zekerheid bekend.

Volgens het verhaal van Jozefa Cnaeps, zijn nicht, zou hij illegaal Amerika binnen geraakt zijn.

De emigratie is immers niet vlot verlopen, eerst is Jeff als verstekeling vertrokken, opgepakt en terug gestuurd. Later heeft hij opnieuw getracht, als werkman op een boot, en is het hem gelukt onopgemerkt de boot te verlaten in New-York of in Boston of wie weet waar?

Bij de emigranten via Red Star Line en immigranten via Ellis Island is er niets terug te vinden. Ook blijkt, na een bezoek van de "Red Stare Line" tentoonstelling in Antwerpen in 2005, dat enkel gegevens tussen 1896 en 1914 zijn bewaard gebleven. Van de jaren ervoor en erna zijn geen gegevens niet meer te raadplegen. Deze zijn verloren door brand volgens een medewerkster van Red Star line.

Verder onderzoek wijst uit dat deze gegevens fout zijn.

In 2015 waren in het Museum aan de Stroom (MAS) nog geen data van zijn emigratie bekend. Jeff staat wel in een passagierslijst van New York Passenger List 1820-1957.

-Departure Antwerp Belgium, Arrival New York, NY. 30 June 1930 Schip "Pennland"

-Departure Rotterdam, The Netherlands, Arrival 30 August 1948, New York, NY. Schip "Veendam"

Dit zijn gegevens van nadat hij in USA getrouwd is en naar België op bezoek kwam.

Later is hij nog in België geweest en heb ik hem meerdere malen gezien. Juiste datums herinner ik me niet.

Jeff trouwde in 1922 in Amerika, 29 jaar oud, op zaterdag 3 juni 1922 in USA met Maria Catharina (Josephine) Verdonck, 22 jaar oud. Josephine is geboren op zondag 22 april 1900 om 23:00 in Turnhout, dochter van Joannes Baptista Aloysius Verdonck en Maria Elisabeth Hendrickx. Van de geboorte is aangifte gedaan op woensdag 25 april 1900. Aktenummer 1900-278

Bij de geboorteaangifte van Josephine waren de volgende getuigen aanwezig: Franciscus Snyers (geb. 1867) en Henricus Willems (geb. 1870). Josephine is overleden in augustus 1984 in Hillsborough, New Hampshire (USA), 84 jaar oud.

Jeff en Josephine woonden na hun huwelijk op de volgende plaatsen:

Tot 1924	127 Blaine street, Manchester, New Hampshire, USA
Van 1924 tot 1925	261 West Hancock, Manchester, New Hampshire, USA
Van 1925 tot 1957	160 Third Street, Manchester, New Hampshire, USA
Van 1957 tot 1961	40 Lenz Street, Manchester, New Hampshire, USA

Beroepen van Jeff: van 1922 tot 1938 Sigarenmaker
In 1938 tijdelijk inpakker in warenhuis (ware house worker) en
van na 1938 tot 1958 aan zijn pensioen leerlooiers werk(Tanner)
Josephine was werkneemster in sigarenindustrie.

Krantenknipsel 50 jaar huwelijk

Huwelijksfoto van 3 juni 1922

Tot zover een herinnering aan een overleden Vuurkruiser.
Met dank aan het Instituut Veteranen te Brussel
en aan het Legerarchief Brussel

Het boek "Met de Red Star Line naar Amerika" van Alex Van Haecke is een meeslepend verhaal over de bewogen geschiedenis van de landverhuizers begin 1900. (ISBN 978-90-5720-407-4)

In dit verhaal kun je echt ervaren hoe het er die tijd aan toe ging.

Op de volgende pagina vindt u de kwartierstaat van Marinus Josephus Cnaeps.

32	Cosmas Cnaeps 1674-1754	X Arend 02.06 1705	16	Adrianus Cnaeps ° Arendonk 03.04.1721 † Arendonk 17.06.1755	X Arendonk 10.09.1748	8	Henricus Cnaeps ° Arendonk 19.09.1748 † Arendonk 25.12.1812	x Arendonk 18.09.1781	4	Wilhelmus Cnaeps ° Arendonk 02.06.1798 † Arendonk 15.03.1853	x Arendonk 19.10.1844	2	Henricus Cnaeps ° Arendonk 28.03.1849 † Arendonk 14.10.1914	xx Arendonk 03.08.1894										1	Marinus Josephus Cnaeps – Vuurkruiser ° Arendonk 14 mei 1893 † Hilsborough (New Hampshire USA) 5 augustus 1977 X USA 3 juni 1922 Maria Catharina Verdonck									
33	Margaretha Leenaerts 1679-1754		17	Helena Joris ° Arendonk 18.09.1724 † Arendonk 24.06.1767		9	Elisabeth Maes ° Arendonk 20.05.1755 † Arendonk 12.05.1818		5	Joanna Kelchtermans ° Beringen 24.11.1815 † Arendonk 18.05.1900		7	Cornelia El. Wouters											2										
34	Joannes Joris 1685-1753	X Arend 24.02 1721	18	Paulus Maes ° Arendonk 13.12.1724 † Arendonk 21.04.1773	X Arendonk 29.03.1754	10	Norbertus Kelchtermans ° Beringen rond 1769 † Beringen 17.06.1848		6	Joannes Fr. Boermans ° Arendonk 30.12.1814 † Arendonk 04.02.1892	x Arendonk 18.09.1841	3	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949											3										
35	Jacoba Dens 1692-1771		19	Maria Goris ° Arendonk 18.11.1724 † Arendonk 24.06.1755		11	Maria Catharina Daniels ° Paal rond 1776 † Beringen 17.06.1848		7	Cornelia El. Wouters		8	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											4										
36	Joannes Maes 1699-1742	X Arend 06.11 1718	20	Egidius Kelchtermans		12	Adrianus Boermans ° Arendonk 01.04.1772 † Arendonk 08.05.1844		8	Henricus Cnaeps ° Arendonk 19.09.1748 † Arendonk 25.12.1812		9	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855											5										
37	Maria Van Herck 1697-1767		21	Theresia Van Eersel		13	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		9	Elisabeth Maes ° Arendonk 20.05.1755 † Arendonk 12.05.1818		10	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											6										
38	Petrus Goris 1693-1759	X Arend 12.04 1722	22	Daniel Daniels		14	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		10	Norbertus Kelchtermans ° Beringen rond 1769 † Beringen 17.06.1848		11	Maria Catharina Daniels ° Paal rond 1776 † Beringen 17.06.1848											7										
39	Elisabeth Corsten 1696-1768		23	Christina Berben		15	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		11	Maria Catharina Daniels ° Paal rond 1776 † Beringen 17.06.1848		12	Adrianus Boermans ° Arendonk 01.04.1772 † Arendonk 08.05.1844											8										
40			24	Willebrordus Boermans ° Retie 20.12.1730 † Arendonk 07.12.1809	X Arendonk 14.01.1766	16	Adrianus Boermans ° Arendonk 01.04.1772 † Arendonk 08.05.1844		12	Adrianus Boermans ° Arendonk 01.04.1772 † Arendonk 08.05.1844	x Arendonk 07.09.1801	13	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855											9										
41			25	Adriana Dielis ° Arendonk 18.01.1741 † Arendonk 11.06.1809		17	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		13	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		14	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											10										
42			26	Laurentius Bel ° Retie 16.05.1727 † Retie 13.02.1817	X Retie 12.01.1762	18	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		14	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868	x Oostelbeers 09.02.1817	15	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949											11										
43			27	Anna Van der Celen ° Reusel rond 1740 † Arendonk 01.02.1820		19	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		15	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949		16	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											12										
44			28	Philippus Wouters ° Oostelbeers 12.02.1764 †	x Oostelbeers 15.02.1789	20	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		16	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868	x Oostelbeers 09.02.1817	17	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949											13										
45			29	Christina Beckers ° Vught 24.11.1765 †		21	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		17	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949		18	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											14										
46			30	Peter Aard Beerens ° Wintelre 25.09.1759 † Vessem 21.10.1842	x Vessem 04.02 1759	22	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		18	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868	x Oostelbeers 09.02.1817	19	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949											15										
47			31	Elisabeth Maria Aarts ° † voor 1842		23	Anna Maria Bel ° Retie 28.04.1779 † Arendonk 07.06.1855		19	Maria Boermans ° Arendonk 10.08.1855 † Hoogeloon 10.01.1949		20	Andreas Wouters ° Oostelbeers 30.05.1794 † Eersel 06.09.1868											16										
48	Wilhelmus Borremans		32			24			21			22												17										
49	Maria Loets		33			25			22			23												18										
50	Petrus Dielis 1710-1793	X Arend 28.02. 1740	34			26			23			24												19										
51	Catharina Maes 1716-1772		35			27			24			25												20										
52	Joannes Bel	X Retie 08.07 1721	36			28			25			26												21										
53	Elisabeth Daelen (van Dael)		37			29			26			27												22										
54			38			30			27			28												23										
55			39			31			28			29												24										
56	Godefridus Joannes Wouters	X Oostelb 28.11 1745	40			32			30			31												25										
57	Joanna Maria Coorebloms		41			33			31			32												26										
58	Godefridus Beckers		42			34			32			33												27										
59	Maria Cornelisse		43			35			33			34												28										
60	Arnoldus Beerens		44			36			34			35												29										
61	Maria Roest (Roost)		45			37			35			36												30										
62	Cornelius Aarts		46			38			36			37												31										
63			47			39			37			38												32										

BIDPRENTJES - ROUWBRIEVEN en OVERLIJDENSBERICHTEN

FV-Regio Kempen doet al een aantal jaren beroep op leden of sympathisanten om bidprentjes en rouwbrieven ter beschikking te stellen. De oproep kent, vooral de laatste tijd, een zeer groot succes.

Wij willen de schenkers hiermee op de hoogte te brengen hoe wij met deze giften omgaan.

Bidprentjes en Rouwbrieven

Mariette Backs, is onze verantwoordelijke voor de verwerking van alle materiaal dat binnenkomt.

Dit werk is zeer tijdsintensief. Er dienen immers heel wat taken uitgevoerd te worden.

Vooreerst dient er nagegaan te worden of wij al dan niet in het bezit zijn van de rouwbrief (RB) of het bidprentje (BP), daarna worden de documenten ingescand om vervolgens benoemd te worden.

Zo wordt een alfabetische lijst gevormd die vlot kan geraadpleegd worden, deze lijst is gekoppeld aan de RB of het BP.

Een lijst van meer dan 45.000 bidprentjes en 40.000 rouwbrieven die door A. Sannen in een exelbestand gezet zijn, kunnen geraadpleegd worden op onze site www.fv-kempen.be (rubriek: studiezaal) Einde 2015 hadden wij reeds 143.000 bidprentjes en rouwbrieven ingescand, deze zijn voorlopig nog niet raadpleegbaar op het net. Er kan altijd navraag gedaan worden of wij een bepaalde RB of BP in onze verzameling hebben!

RB en BP behoren tot de “recente” archieven en bevatten meestal gegevens die via klassieke archieven niet beschikbaar zijn. Ze bevatten voor het overgrote deel ook gegevens die nog binnen de sperperiode van de laatste honderd jaar vallen en vorsers die gegevens zoeken van aanverwanten en/of relaties kunnen met deze hun genealogische gegevens aanvullen.

Overlijdensberichten uit kranten

Deze bron wordt ook door ons bijgehouden. H. Van de Leur doet hetzelfde als hetgeen met de BP en de RB gebeurt. Tot vorig jaar werd ook deze verzameling in een exel bestand gezet, vanaf dit jaar worden ook deze documenten ingescand.

Het exel bestand bevat ongeveer 120.000 overlijdensberichten, die kunnen eveneens geraadpleegd worden op onze site www.fv-kempen.be (rubriek: studiezaal)

Het betreft voornamelijk overlijdensberichten uit Gazet van Antwerpen en in mindere mate uit De Standaard en Het Nieuwsblad.

Hoe geraak je aan een kopie van bovenstaande items?

Een kopie kan bekomen worden door betaling van **3 € voor 1-4 scans of 5 € voor 5-10 scans:**

op onze rekening BE37 8802 1795 7128, voor BP of een DB stuur je dan een mail naar: mariette_backs@hotmail.com

voor een overlijdensbericht stuur je een mail naar: hevdl@skynet.be

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Cursussen

Voor het werkingsjaar 2016/2017 voorziet FV Regio Kempen twee cursussen voor familiekunde, één in het najaar van 2016 en één in het voorjaar 2017

De **eerste** cursus is gepland te Arendonk in het Heemhuis van de Heemkundige kring “Als ice can” en is voorzien op volgende data:

3 – 10 – 17 – 24 – 31 oktober en 7 november 2016 telkens op een maandagavond om 19u30

De **tweede** cursus gaat door te Geel in de zaal van het Stadsarchief op de Werft

Wij hebben hier de volgende data voorbehouden:

13 – 20 – 27 maart en 8 – 15 – 22 mei 2017 telkens op maandagavond om 19.30

Onze lessenreeks bestaat uit zes lessen die gegeven worden door bestuursleden van Regio Kempen. De kostprijs van de volledige reeks bedraagt 35 euro. De cursisten krijgen een syllabus van de lessen, een CD met nuttige gegevens en een introductiemap voor beginners

Voor deelname aan de cursus te **Arendonk** kunnen de liefhebbers zich melden bij Jan Michielsens emailadres: arendonk@bibliotheek.be

Voor de deelname te **Geel** kan je nu reeds een berichtje sturen aan: victor.bertels1@telenet.be wij houden u dan op de hoogte en sturen u ten gepaste tijde de nodige instructies voor betaling.

Uitgave Land en Grondboek Vosselaar

In de loop van juni/juli zal onze nieuwe uitgave “Landts-Grond-Boeck Vanden Dorpe van Vosselaar” van de hand van Ludo Proost verschijnen. Het boek bevat 227 blz en behoort tot de reeks primitieve kadastrale boeken over Vosselaar. Het bevat o.a. per straat of wijk de namen van de bedeplichtigen en is een zeer goede aanvulling aan de persoonsgegevens van de inwoners van Vosselaar rond de periode 1712.

Het boek kan besteld worden door overschrijving van 15 euro op rekening van FV Regio Kempen BE37 8802 1795 7128. Afhalen kan in het Kasteel de Renesse tijdens onze genealogische dagen. Voor verzending per post vragen wij 3 euro portkosten.

Overlijden

Op 23 april 2016 overleed Frans Brees in het AZ Klina te Brasschaat. Frans was een fervent genealoog en al jaren lid van onze vereniging. Hij was een frequent bezoeker van het documentatiecentrum te Merksem.

Wij bieden de familie onze diepste gevoelens van medeleven aan

Een dankbaar aandenken aan de heer Frans Brees weduwnaar van mevrouw Simonne De Clerck geboren te Westmalle op 3 februari 1935 en overleden in het A.Z. Klina te Brasschaat op 23 april 2016. Gesterkt door het sacrament van de zieken. Lid van Familiekunde Vlaanderen vzw. Lid van Wesalia II Wuustwezel.	Lieve pa, Stil ben je van ons heengegaan, je hebt altijd voor mij klaargestaan. Geborgenheid en liefde heb je mij gegeven, zo was je je hele leven. Je was een schat voor mij. We hadden nog zoveel plannen samen. Je moeten missen zal me zwaar vallen. Je Monique Als sterren konden spreken, als sterren konden zien, zou je dan vanavond heel even willen zwaaien? En ons hier beneden laten weten hoe het verder moet. Vake bedankt voor alles, niet vergeten hé! Je Tessa en Jeffrey Lieve pa, nu ben je samen met ons ma. En kunnen jullie samen vredig rusten daarboven in de hemel. Van ons allen en nog eens bedankt voor alles. Sounds becomes one Jeffrey
---	---

Genealogische site

Op de site “Genealogische infopagina” kan je een aantal interessante gegevens vinden in verband met borgbrieven uit een aantal Antwerpse gemeenten. Deze bewerkingen verschenen vroeger ook al in Vlaamse Stam en zijn van de hand van H.Delvaux en M. Moenhout.

Om een bestand van een genealogisch programma te importeren of te exporteren naar een ander programma gebruiken we “GEDCOM”. Een gedcom aanmaken is bij ieder genealogisch programma verschillend. Deze site geeft een overzicht van diverse genealogische programma’s om een gedcom aan te maken en te in- of te exporteren.

<http://michel-halin.be>

Schenkeningen

Theo Peeters, Turnhout: “Genealogie en de Canon” deel 62 en deel 63 van het jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie 2008 – 2009 (NL)

Robert Plompen: “Mennekens”, een Familie uit de Kempen

Robert Plompen: “Het geslacht Noeninckx” in Oost-Vlaanderen en Antwerpen
bidprentjes: Domien Poorters Zoersel

AGENDA

september 2016

7 september	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

oktober 2016

5 oktober	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

3-10-17-24-31 oktober	Wat:	Cursus Familiekunde
	Waar?	Heemhuis “Als ice can” Arendonk
	Wanneer?	Begin 19.u30
	Wie?	Gemeentelijke bibliotheek Arendonk i.s.m. Als ice can en FV Regio Kempen

november 2016

2 november	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

7 november	Wat:	Cursus Familiekunde
	Waar?	Heemhuis “Als ice can” Arendonk
	Wanneer?	Begin 19.u30
	Wie?	Gemeentelijke bibliotheek Arendonk i.s.m. Als ice can en FV Regio Kempen

december 2016

7 december	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
 e-mail: theopeeters1@telenet.be
 Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot Salphensebaan 24, 2390 Malle 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
 mariette_backs@hotmail.com

Paul Desseyn Druivenlaan 1, 2390 Malle 03/312.14.07
 paul.desseyn@telenet.be

Gerard Keysers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
 gerardus.keysers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
 andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
 hevdl@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
 avsteenb@telenet.be

DNA-BENELUX-PROJECT SCHEERT HOGE TOPPEN

Marc Van den Cloot

Het door ons in 2009 opgestarte genetisch-genealogisch DNA-onderzoek in samenwerking met de KU Leuven blijft scoren. Het tot Benelux-project omgedoopte project telt intussen meer dan 1300 deelnemers. Recent zijn meer dan 100 deelnemers van het vroegere Nederlandse Zonen van Adam-project ingestapt om hun DNA-staal verder tot 38 merkers (toen 16-17) te laten analyseren.

Ter herinnering: enkel mannen kunnen deelnemen omdat alleen zij een bepaalde mutatie hebben die toelaat onderlinge verwantschappen en de afstand tot de gemeenschappelijke voorouder te bepalen. Vrouwen die hun familienaamlijn (vaderlijn) willen kennen, moeten beroep doen op een mannelijk familielid. Inschrijven kan nog steeds, ofwel via het downloaden van de documenten van de website www.dna-benelux.eu of vraag ze aan via mail aan de projectleider marc.vandencloot@telenet.be.

LIDMAATSCHAP FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Stort 37 euro op rekening BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, Van Heybeekstraat 3, Merksem

Als lid heb u vrije toegang tot al onze documentatiecentra in Vlaanderen, en u krijgt de tijdschriften Vlaamse stam en Kempische Genealoog

U wordt administratief ingedeeld bij de regio afdeling van uw woonplaats, maar indien u dat wenst kan u opteren voor indeling bij een andere afdeling. Het volstaat dit bij de betaling te vermelden

SOLDATEN UIT DE EERSTE WERELDOORLOG

Maria De Bie

Josephus Martinus (Merten) CLAES

- Geboren: Op 5 april 1893 om 14 uur ten gehuchte Wampenberg
Geboorteakte nr 38 B.S. Arendonk in 1893.
- Ouders: Ferdinandus CLAES °Brussel 19 mei 1867- + vóór 1920,
sigarenmaker
X Arendonk op 6 juni 1891
Maria Regina COENRAERDS °Arendonk, 19 augustus 1866,
huisvrouw
- Ongehuwd
- Broers en zussen: Joannes Baptist Franciscus ° Arendonk op 23 augustus 1891.
Aloysius Joannes Baptista ° Arendonk op 1 oktober 1899.
- Beroep: Sigarenmaker
- Woonplaats: Bij zijn geboorte woonachtig ter streke Wampenberg.
In 1920 woont zijn moeder, weduwe Maria Regina Coenraeds in
Antwerpen, Lange Dijkstraat 83.
- Andere persoonlijke gegevens: Josephus Maarten (Marten) was 1.81 m groot en had blonde haren.
- Gestorven op 17 november 1918 om 4u 30.
- Overleden te Brugge in het Belgisch Militair Hospitaal onze lieve vrouw te Sint
Michiels Brugge .

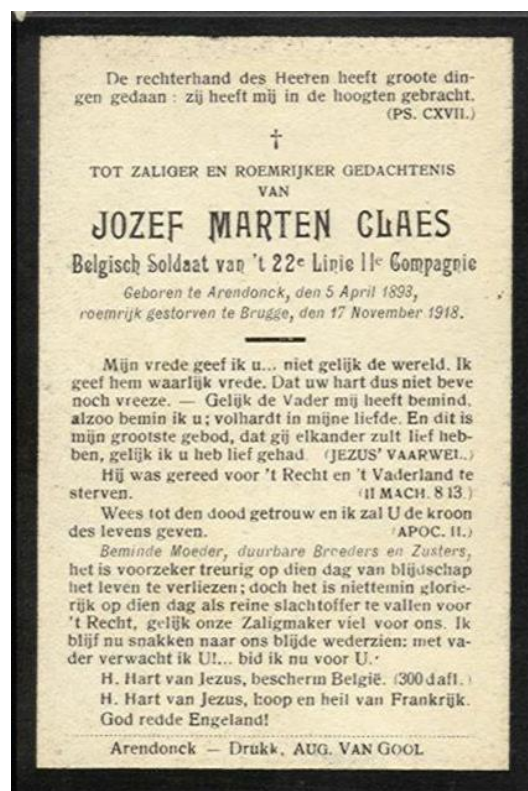
Begraffenisgegevens:

1^e maal begraven op: 19/11/1918
Begraven op de Stedelijke Begraafplaats BMB Brugge,
gelegen te Assebroek, Kleine Kerkhofstraat 62.
Grafnummer: 529
Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/77110>

Foto Graf:

Gedachtenisprentje

Extra: Op 11 november 1918, de dag van de wapenstilstand, is hij uitgeput en ziek, daarop wordt hij overgebracht naar het Belgisch Militair Hospitaal Onze Lieve Vrouw te St. Michiels Brugge. Op 17 november 1918 om 4 u 30 overlijdt hij ten gevolge van een grieperige bronchopneumonie (Spaanse Griep of longontsteking?).

Militaire geschiedenis

Stamnummer: 122/2359

Datum indiensttreding: Op 17 april 1916 vervoegt hij het leger als oorlogsvrijwilliger

In de lijst met Arendonkse vluchtelingen in Reusel staat Jozef Claes, geboren te Arendonk op 05/04/1893, als Belgische sigarenmaker ingeschreven. Als verblijfplaats staat er Arendonk genoteerd. Hij wordt op deze lijst ingeschreven op 13/12/1915 en verblijft bij Adriaan Verhagen op de Grens 144 te Reusel.

Op 20 september 1915 trad in Arendonk de elektrische draadversperring in werking. Jozef Marten Claes wordt op 13 december in Reusel als vluchteling ingeschreven. Is hij nog vertrokken vooraleer deze draadversperring in werking werd gesteld of behoort hij bij de mensen die volgens het dagboek van Lowieke de Facteur in november 1915 vertrokken zijn naar Reusel of heeft hij nog later de draadversperring kunnen passeren?
Allemaal onbeantwoorde vragen en vermoedens.

(Bron: dagboek Lowieke de Facteur op:

1 november 1915 (maandag) Regen, 7 man naar Holland en op 4 november 1915 (donderdag) weer eenige mannen naar Holland)

Graad: Soldaat 2^e klas milicien 1916

Regiment/ Eenheid: 22^e linieregiment 11^e compagnie

Verloop militaire loopbaan tijdens WO I:

- Op 16 april 1916 vervoegt hij het Belgische leger met stamboeknummer 122/2359. Op de foto bovenaan zie je hem in een uniform van de infanterie.
- Van 17 april 1916 tot 18 juli 1916 krijgt hij zijn opleiding in een Belgisch opleidingskamp in Frankrijk nl. CI 1.
- Van 19 juli 1916 tot 31 december 1916 is hij onderverdeeld bij het 4^e linieregiment (Op een vroeger document staat dat hij ingelijfd werd op dit moment bij de 3^e linie, II bataillon, 4^e compagnie, dit lijkt me correcter).
- Van 1 januari 1917 tot 10 november 1918 wordt hij ingelijfd bij de 11 compagnie van het 22^e linieregiment.
- Met dit 22^e linieregiment maakt hij het bevrijdingsoffensief mee.
- Op 11 november 1918, de dag van de wapenstilstand, is hij uitgeput en ziek en wordt overgebracht naar het Belgisch Militair Hospitaal Onze Lieve Vrouw te St. Michiels Brugge.
- Op 17 november 1918 om 4 u 30 overlijdt hij ten gevolge van een grieperige bronchopneumonie. (Mogen we veronderstellen dat dit de Spaanse Griep was?)

Extra

CI 1 is het Centre d'instruction (C.I.) of opleidingscentrum nummer 1, dit was gesitueerd in Parigné-l'Évêque.

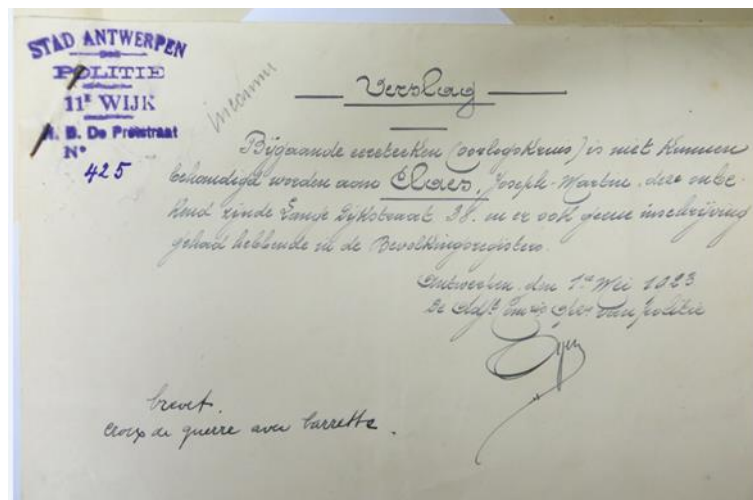
Bronnen:<http://wo1dudzele.brugseverenigingen.be/ALGEMENEINFOWO1>, geraadpleegd op 07/09/2016.

De opleidingskampen van het Belgisch leger in Frankrijk.

<http://www.rdpypres.com/uploads/29%20-%20De%20opleidingskampen%20van%20het%20Belgisch%20leger%20in%20Frankrijk.pdf>
geraadpleegd op 07/09/2016.

Onderscheidingen en medailles

Orde van Leopold II	Niet geweten, er staat niets over vermeld in het dossier en op zijn graf staat er geen tekening van dit ereteken, enkel het oorlogskruis.
IJzerkruis	Niet ontvangen, want hij werd pas ingelijfd in 1916, dus geruime tijd na oktober 1914.
Oorlogskruis	Toegekend op 21 augustus 1922. Omdat moeder Claes op 1 mei 1923 niet meer in Antwerpen in de Lange Dijkstraat 38 woonde, kon het brevet, het oorlogskruis en bijhorende baretten niet worden uitgereikt. Maar de vrouw woonde op het huisnummer 83. Of de moeder de onderscheiding uiteindelijk heeft ontvangen of wat er juist is misgegaan, blijft een vraag.

Bron: Dossier in het Legerarchief

Overwinningsmedaille	Toegekend en/of ontvangen
Herinneringsmedaille	Toegekend en/of ontvangen
Frontstreden	3 Frontstreden voor 2 jaar, 3 maanden en 28 dagen Frontdienst werden toegekend op 01/04/1921 Hij verbleef 3 maanden achter de frontlinies voor zijn militaire opleiding.
<u>Overlijdensakte:</u>	Nog niet teruggevonden

Overige info:

Tijdens de bezetting van de IJzer bezet de 2^e linie de sectors te Steenstraat, Diksmuide, Pervijze en Merkem.

De 22^e linie wordt bij het eindoffensief op de linkervleugel van het aanvalsfront van het Belgische leger geplaatst en veroverd op 28 september 1918 de stelling Klerken-Riegel en op 29 /09/1918 het dorp Terrest.

Daarna rukken zij verder op langs Handzame, Kortemark en Torhout.

Op 17 oktober 1918 bevinden ze zich thv. Oostkamp-Wijngenen. Op 20/10/1918 liggen zij aan het afleidingskanaal der Leie en zij eindigen de oorlog op de Schelde, ten Noorden van Eeke. (Bron: Guldenboek der Vuurkaart).

We kunnen dus volgens dit verhaal veronderstellen dat de 22^e linie rond 11 november 1918 in de buurt van Brugge was.

Hieronder de Centrale Begraafplaats van Brugge (in de volksmond vaak Brugs Kerkhof genoemd) is een grote begraafplaats te Assebroek in de stad Brugge. De begraafplaats bevindt zich in de wijk Sint-Katarina, palende aan de grens met de wijk Steenbrugge. Adres Kleine Kerkhofstraat 62

Een bezoek aan deze begraafplaats is zeker de moeite waard, een echte aanrader.

Bron: <http://blogimages.seniorennet.be/carabinierke1974/attach/104184.pdf> geraadpleegd op 07/09/2016.

VOOROUDEERREEKS VAN JOSEPHUS MARTINUS CLAES

Victor Bertels

De opzoeking van voorouders langs vaders kant hebben ons niet ver gebracht. Zijn vader Ferdinandus werd te Brussel geboren op 19 mei 1867 uit een ongehuwde moeder Elisabeth Claes, zij is, waarschijnlijk aan de gevolgen van de geboorte, te Brussel overleden op 9 juni 1867, wij hebben van beiden geen akten gevonden te Brussel.

Voorouders langs moederskant

3. Maria Regina Coenraerds, ° Arendonk 19.08.1866

Zij is getrouwd te Arendonk op 6 juni 1891 met Ferdinandus Claes

6. Joannes Coenraerds, ° Arendonk op 14.07.1837 + Arendonk op 03.01.1907

Hij is getrouwd te Arendonk op 16.09.1865 met

7. Petronella Fabrie, ° Hilvarenbeek op 10.04.1838

12. Petrus Josephus Coenraerds ° Turnhout op 24.04.1803 + Arendonk op 11.05.1851

Hij is getrouwd te Arendonk op 18.10.1827 met

13 Anna Maria Dielis, ° Arendonk op 18.12.1801 + Arendonk op 16.09.1864

14. Nicolaes Fabri ° Casteren op 28.12.1789 + Hilvarenbeek op 09.07.1859

Hij is getrouwd te Hilvarenbeek op 30.06.1833 met

15. Jacoba Bruurs, + Hilvarenbeek op 16.06.1875

24. Hubertus Coenraerds, + Turnhout op 24.04.1805

Hij is getrouwd te Turnhout op 03.02.1802 met

25. Anna Francisca Fleerackers ° Turnhout op 10.12.1778 + Arendonk 15.04.1834

26. Joannes Dielis, ° Arendonk 22.10.1763 + Arendonk 26.02.1848

Hij is getrouwd te Arendonk op 06.11.1786 met

27 Anna Gertrudis Stakenborgh, ° Arendonk 18.11.1755 + 02.01.1836

28. Jacobus Fabri, hij was getrouwd met

29. Adriana Antonise

30. Petrus Bruurs hij was getrouwd met

31. Maria Van Loon, + Hilvarenbeek 31.03.1824

50. Petrus Fleerackers, hij was getrouwd met

51. Elisabeth Keveleers

52. Adrianus Dilis, hij is getrouwd te Arendonk op 26.07.1754 met

53. Anna De Vocht

54. Theodorus Stakenborgh, hij is getrouwd te Arendonk op 21.09.1751 met

55. Maria Van Gorp

62. Jan Van Loon, hij was getrouwd met

63. Jacomijn Veron

“VREDE EN ZOEN” DOOR DE OVERHEID

Andre Van Steenberghe

Wij hebben allen reeds horen spreken van een “vete” tussen enkelingen of families, vete die in oudere tijden kon uitmonden in weerwraak, er toen een **vede- of veterecht** bestond, dat familie van het slachtoffer van een misdaad het recht – en in zeker mate de plicht had –, om de misdadiger en diens erfgenamen tegenschade toe te brengen. Dit vederecht zou door het “**frederecht**” worden beteugeld. Terwijl het eisen van de v(r)ede of veterecht gebeurde, nadat de klagende partij al overlast had ondergaan in eigen huis, of buitenshuis was geslagen of gekwetst, zou de “vrede” er uiteindelijk op gericht zijn slagen en verwondingen te voorkomen.

Men mocht zijn tegenstander met wie men in geschil of ruzie verkeerde, de vrede laten opleggen, waardoor er verbod ontstond elkaar ‘**yet te missegghen oft misdoen, op soenbrake en vredebrake**’. In de costuymen van Deurne, Leuven, Lier, Mechelen, ’s Hertogenbosch en Zandhoven werd van de burgers zelfs geëist dat ze hun tegenstander tot deze vrede dwongen.

De “Peysmakers”

Jaarlijks werden door burgemeester en schepenen vier ‘peysiers’, ‘peysmakers’ of schepenen vanden peyse (vrede) gekozen en aangesteld. Zij vormden een aparte rechtbank, de “Peyskamer” (in Antwerpen ingevoerd door de Ordonnantie van 12 maart 1357, opgesteld in overleg tussen schout en schepenen), die in eerst instantie kennis had van kwetsuren tussen privé-partijen, voortkomend uit doodslagen en kwetsuren, verzorging door chirurgijnen, vrede en zoen, geschillen onder burgers. Wie zich niet neerlegde bij de beslissing, verbeurde 50 pond groten en werd beschouwd als een vrede- en zoenbreker, een delict waarop een hoge boete stond.

In bijlage twee uittreksels uit de oude schepenregisters van Antwerpen uit de XV de eeuw, waaruit blijkt dat deze de “zoen” en de tussenkomst van de verzoeners (paysmakers) in die tijd nog van toepassing was in onze gemeenten.

Bron: “De Vierschaar”, auteur Dr. Wim Meewis, handelend over “De Criminele Rechtspraak in het Oude Antwerpen van de veertiende tot de acht-tiende eeuw”, uitgave drukkerij Pelckmans, Kapelsestraat 222, 2950 Kapellen. ISBN 90 289 1706 3

Uittreksel uit de schepenregisters der stad Antwerpen, berustend in het Felix Stadsarchief te Antwerpen met betrekking tot zoenpenningen te Loenhout.

SR 80 F° 194 V° (verso) de dato 21.3.1471

Jan, Willem, ende Gielys Bosschaerts, gebruederen, van Loenhout, bekenden hen volcomelic ende al vervuecht ende wel voldaan van meester Peter Zeelstman, Janne Cops, al (ias) Crakere, Peter Rickenast, al(ias) Huebel, ende Ghyselen vander Velde, ende allen andere dier

maer aencleven moegen, van alle alsulken zoenpenningen, als hen voirn(oemde) h(eer) Willeme van Liere, riddere, toegeseyt sijn, inder uytspreeken vander zoenen bij hem ged(aen), vander ongevalle ende dootslage Jan Bosschaerts, huers vaders wilen, welke uetsprake ende zoene zij geloeft hebben ende geloeven alijt goet vast gesteunde ende van weerde te houden, overmits dat hen de IIII misdadegers voirg.(enoemd) de selve zoenpenningen voirs. geheelic ende al opgeleyt ende wel betaelt hebben. Tquiten van alle zoenpenningen voirg. Ets., geloevende etc.

De gebroeders Jan, Willem en Gielys Bosschaerts uit Loenhout erkennen dat zij volkomen en tot volle tevredenheid hebben voldaan (vergoed) door meester Peter Zeelstman, Janne Cops, al(ias) de Crakere, Peter Riekenast, al(ias) Huebel en Ghyselen van der Velde, en alle anderen die er nog mochten bij betrokken sijn, van alle zoenpenningen, zoals die hen door de voornoemde h(eer) Willeme van Liere, ridder, werden toegezegd, bij het uitspreken van de zoen door hem gedaan, met betrekking tot het ongeval en de doodslag van Jan Bosschaerts, wijlen hun vader, welke uitspraak zij beloofden en beloven alijt zullen ondersteunen en na te leven, aangezien door de vier voornoemde misdadigers deze opgelegde zoenpenningen volledig aan hen betaald werden. 't Kwijten van alle zoenpenningen voornoemd etc., belovende etc.

XXI Marti 1471

Uittreksel uit de Schepenregisters van Antwerpen, berustend in het Felix Stadsarchief te Antwerpen.

SR 80 F°63 V° (verso) de dato 30.3.1462

Lenaert Haest, gestaen (wonende of verblijvende) binnen Brechte op Brechtelaer, debet (is verschuldigd aan) Matthyssen, wettigen zone Goessem Beers, daer moeder af is Maerte van Nederbenne, (tverduidelijking: *Matthys Beers is de zoon van Goessem Beers en Maerte van Nederbenne*) ad vitam siaers erf. (levenslang elk jaar) drie viertelen rogge, dandum natalis (te leveren bij de geboorte (van Jezus Christus), d.i. in de praktijk : op kers(t)avond) ende te leveren binnen Brecht mette Antwerpse maten ter stede (met de Antwerpse stadsmaat: in quasi elke stad of regio had een viertel een ander gewicht). Ende obligaverunt (zij gaven als onderpand) omtrent een half buynder erfs onder driesch ende lants (plusminus een half bunder grond, bestaande uit dries en land), geheten “Den Vuytganc”, gelegen te Brecht op Brechtlaer voornoemd, tussen den voers. Lenaerts leengoede aen doostsijde ende de vroente (gemeenschappelijk gebruikte gronden in het centrum) aldaer aen de westsijde ende omtrent XII bunder heyden gelegen te Brecht achter Houthoven, tussen Godevaerts van Schooren aende noordsijde, Joes Heyn Joes (=Janssen) aen dwestsijde en Lenaerts (Leonard) Sdeckers aen doosteynde. Te waerne (1) op den heerchijs en 1 halster rogge erflic Joese van Peborch.

Gebrake yet sua bona (*Geijkte formule : Bij gebreke aan de goede uitvoering van de overeenkomst, stelt de schuldlige, in dit geval Lenaert Haest, al zijn goederen in onderpand voor de goede uitvoering.*)

Salvo dat hij ac sui poterunt dequitare ad plenum teenenmale met III lb. Gr. Brab. eens en met vollen pachte (*In geval hij of de zijnen deze schuld zouden kunnen aflossen in één keer, dan zou dit kunnen mits een betaling in éénmaal van drie pond groten brabantse en mits betaling van de volle pacht (nog te betalen lopende pacht).*)

Ende dit is achtervolgende de vuytspraken byden gesworenen paysmakers tantwerpen gedaen ende voer de beternisse van alsulker quetsuren als de voers. Lenaert tanderen tyden den voers. Mathyse gedaen heeft.

(En dit volgens de uitspraak door de “paysmakers” van Antwerpen gedaan en voor de compensatie van de kwetsuren die de voorgenoemde Lenaert eertijds aan de voornoemde Mathys heeft toegebracht.)

(1) Te waerne = op deze twaalf bunder rustte een jaarlijkse last van:

- den heerchijs “des heeren chijs”: een zeer oude cijns (van het Latijnse censum (= jaarlijkse belasting) op de grond , te betalen aan de heer.
- de verplichting 1 halster rogge jaarlijks te betalen aan Joese van Peborch.

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Toegang tot Kasteel de Renesse

De brug die toegang geeft tot het kasteel wordt momenteel vernieuwd. Voor de volgende genealogische dag in oktober dienen de bezoekers de omleiding te volgen om via de voetgangersbrug in het Kasteel te geraken. Het einde van de werken wordt voorzien half oktober zodat vanaf november weer alles normaal is.

Cursus Familiekunde

Zoals je in onze agenda kan zien is er een cursus te Arendonk in oktober/november van dit jaar. Hiervoor zijn alle beschikbare plaatsen volzet.

Voor degenen die te laat komen: zij kunnen zich melden voor de cursus die zal gegeven worden te Geel in het Stadsarchief in de maanden maart/april 2017. Hier is het aantal deelnemers beperkt tot 20. Geïnteresseerden kunnen zich nu reeds melden bij het Stadarchief te Geel of op email: victor.bertels1@telenet.be. U zal dan op de hoogte gehouden worden van de data van de lessen.

Stadsarchief Geel

Het Geelse stadsarchief lanceerde op 1 september www.genealogiegeel.be, een databank met de aktes van de burgerlijke stand van 1797 tot en met 1907. Het voordeel van de website is de handige zoekmotor die samen met het resultaat meteen ook de juiste akte toont.

Stamboomonderzoekers kunnen op die manier van thuis uit met één klik meteen zo'n 74.500 akten doorzoeken op zoek naar hun voorouders. Meer nog, je kan de aktes online bekijken, printen of opslaan in je eigen dossier. En dit alles volledig gratis. Het enige wat je moet doen, is jezelf even registreren.

Bij de opstart van zo'n databank komt heel wat voorbereidend werk kijken. Verscheidene jaren zijn enkele vrijwilligers bezig geweest met het inscannen en indexeren van de duizenden aktes. De uitbouw van de website zelf werd verzorgd door de firma Vandenbroele.

De nieuwe website kadert in de verdere uitbouw van de digitale leeszaal van het Geelse Stadsarchief en het Geels Geschiedkundig Genootschap. Momenteel is de fotocollectie raadpleegbaar via www.erfgoedbankgeel.be; zijn de historische kranten te doorbladeren op www.kempensekranten.be; kan je archiefbeschrijvingen raadplegen op www.archiefbankkempen.be en kan je bekijken welke publicaties in onze bibliotheek zitten op <http://geel.bibliotheek.be/>. In de toekomst willen we de genealogische databank nog verder uitbreiden. Zo zal je steeds meer Geelse geschiedenis online kunnen vinden.
Contact: Stadsarchief Geel, Werft 30, 2440 Geel, tel. 014 56 66 90, archief@geel.be.

Schenkingen:

Dago Peeters, bidprentjes en rouwbrieven
Ida Crols, Zoersel, bidprentjes en rouwbrieven

Gilbert De Lille : Volkstellingen te Oostmalle van 1830, 1866, 1900, 1961 en 1970
Volks handels en nijverheidstelling te Oostmalle, Bibliografie van de Antwerpse Kempen 1984/85

organiseert
met medewerking van
andere verenigingen een

STAMBOOMDAG

ZONDAG 20 NOVEMBER 2016

in de Merodezaal, Heultjedorp 1, Heultje

van 9 uur tot 17 uur

Toegang is gratis

Iedereen van harte welkom

SOLDATEN VAN NAPOLEON

Vic Bertels

Wijlen Eugeen de Lelys heeft er zijn levenswerk van gemaakt. Hij heeft alle lotelingen uit de Napoleontische periode opgezocht en de gegevens gerangschikt op fiches
Deze fiches zijn beschikbaar in het Nationaal Studie en documentatiecentrum van
Familiekunde Vlaanderen te Merksem. Hier kunnen tevens bijkomende gegevens gevonden worden over de soldaten die in dienst geweest zijn van het leger van Napoleon.

Bewerking gegevens van Kempense gemeenten

Wij hebben een selectie gemaakt uit de meer dan twaalfduizend fiches van de lotelingen van de Kempense gemeenten. Deze zullen per (fusie)gemeente gerangschikt worden en ter beschikking gesteld worden zodra het werk voltooid is.

De gegevens van E.d.L worden door ons, waar ze ontbreken, zoveel mogelijk aangevuld met data van geboorte, huwelijk, overlijden en/of ouders, van de loteling, zodat snel de familierelatie kan gelegd worden.

De informatie die beschikbaar is, is voorzien van de nodige bronvermeldingen zodat steeds de oorsprong kan gecontroleerd of eventueel aangevuld worden.

Wat staat er in de fiches:

Uit een eerste analyse van de gegevens kunnen we een aantal feiten constateren:

De lotingen beginnen reeds in het jaar VII van de Franse tijd, dit zijn personen die geboren zijn tussen 1776 en 1779. Zij werden onderverdeeld in diverse klassen.

In 1802 werd een amnestie afgekondigd voor deze klassen en de meesten werden definitief vrijgesteld van militaire dienst. Degenen die zich niet aangeboden hadden voor loting of zij die de nodige formaliteiten niet tijdig vervuld hadden, kregen geen vrijstelling.

VANGHEGHTEN Andrie 010365 1=Klas/jaar VII
° 01.11.1777. GEEL
Zoon/vaat ———
Behoort tot d. 1=Klas of 2. jaar VII - 1,765 m. groot
Verloor in 1802 het recht of definitieve vrijstelling van militaire
dienst omdat hij de vereiste formaliteiten te laat vervuld
had.
(→ 16a).
1,765 m. groot - zwarte haren en wett. bruinen -
blauwe ogen - puntige neus - middelmatige mond -
puntige kin - hoog voorhoofd - ovaal aangezicht.

Het is pas na dat Napoleon aan de macht kwam dat de ingelote personen bijna steeds opgeroepen werden.

De vrijstellingen of de afgekeurde dienstplichtigen waren zeldzaam.

Wanneer er meerdere personen uit één gezin "ingeloot" waren, dan kon men vragen om op

het einde van de lijst van zijn klas en kanton geplaatst te worden, in de hoop niet te worden opgeroepen.

Soms werd ook vrijstelling verleend als de moeder weduwe was en er nog minderjarige kinderen thuis waren. Wanneer de vader ouder was dan 71 jaar en zijn kost moest verdienen met handenarbeid werd ook wel eens een uitzondering van oproeping gemaakt.

Regelmatig zien we dat een persoon die uitgeloot werd een plaatsvervangingsovereenkomst afsluit. Dat betekende dat hij geen militaire dienst moest doen maar dat de aangeduide persoon dit in zijn plaats deed. Dit gebeurde gewoonlijk tegen betaling. De contracten werden al dan niet voor een notaris afgesloten. De korpscommandant waar de vervanger ingelijfd werd, zorgde dan voor een attest als bewijs dat de vervanger zijn verplichting was nagekomen. Als deze niet kwam opdagen of als hij deserteerde dan werd de oorspronkelijke loteling alsnog opgeroepen

VAN DINGENEN Adriaen Norbert 010273 KLASST
°
Woonplaats HERSELT Zoon van Jean Baptist &
VAN TERLO Dymphna
Behoorde tot de klas 010273.
Opgeschoor in de eerste trimester van 1804.
Sloot op 25 Ventose/An II = 16.03.1804 een plaatsver-
vangingsovereenkomst af met Jean Antoine PEETERS,
inwoner van HERSELT, die zich bereid verklaarde
hem te vervangen voor militaire dienst.
(D326)

Aanvulling: ° Herselt 25.08.1782 znv Joannes Baptist en Dymphna Van Tenterlo (VB)

Wanneer een opgeroepen loteling niet kwam opdagen op het appel van de rekruteringskapitein, meestal te Antwerpen, werd hij beschouwd als “weerspanning dienstplichtige” en als dusdanig door de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout veroordeeld tot een boete die lag tussen 500 en 1500fr, een aanzienlijke som voor die tijd. Indien er verzwarende omstandigheden waren kon daar nog een veroordeling voor “travaux publics” zijnde “dwangarbeid” bijkomen.

Om de niet opgedaagde dienstplichtige toch te dwingen zich te komen aanbieden, werden straffe middelen gebruikt. De meest gebruikte waren de aanhouding van de vader of de moeder of allebei, dit blijkt redelijk efficiënt geweest te zijn want in heel wat gevallen kwam de betrokkene zich, kort na de aanhouding, vrijwillig aanbieden. Een ander middel was de inbeslagname van de bezittingen en de publieke verkoop ervan om de boete te betalen. Omdat heel wat gezinnen weinig middelen van bestaan hadden, bracht een publieke verkoop dikwijls weinig zode aan de dijk en moest de rechtbank de schuld wel kwijtschelden wegens “onvermogen”.

° 28.02.1790 WEELDE (kanton ARENDONK)
 Woonplaats : -"
 Zoon van Adrien & THIELEMANS Jeanne
 1,639 m. groot - Landbouwer
 Korps : 59 Regt Infanterie de ligne
 Graad : fuselier
 Stamnummer : 5005
 03.04.1809 Gedeserteerd (vanuit LUXEMBURG)
 08.04.1809 Bij verstek veroordeeld tot 5 jaar
 "Travaux publics" en 1.500 Fr. boete
 (RAA/PAA/D 89)

*Werd later (vermoedelijk in 1811) ingelijfd bij het
 131 Regt Infanterie de ligne (ex-Régiment de WALCHEREN).
 Bleef ± 3 jaar geboend. Is na zijn ontslag uit militaire
 dienst in 1814 naar WEELDE teruggekeerd. Werd te
 ex als landbouwer (D 271)
 Huwde te WEELDE met Helena RITS of 22.09.1819.
 Overleed te WEELDE of 27.02.1869. Zijn vrouw overleed
 er of 19.02.1878.*

Bij heel wat weerspannige dienstplichtigen wordt vermeld: "waarschijnlijk verblijvend in Holland", vooral in de gemeenten die grensden aan de Hollandse staat zien we dit zeer frequent voorkomen. Of dit in werkelijkheid ook zo was valt te betwijfelen, meestal wist de familie zeer goed waar hij verbleef en vertelde men de overheid dat hij op de vlucht was, of dat men zijn verblijfplaats niet kende. De plaatselijke overheid ging ook niet naarstig op zoek naar de gevluchte dienstplichtige, alleen wanneer de gendarmerie lucht kreeg van de verblijfplaats werd er opgetreden.

Niet alleen waren er heel wat lotelingen die niet kwamen opdagen, we stellen ook vast dat nogal wat opgeroepen dienstplichtigen deserteerden, meestal kort na hun vertrek uit Antwerpen, met meeneming van kledij of andere goederen uit het leger. De veroordeling die daarop volgde was zwaarder dan die van een weerspannige dienstplichtige. De gendarmerie ging ook meer actief op zoek naar de gedeserteerden.

De soldaten van Napoleon die teruggekeerd zijn, waren thuis in de eerste helft van 1814, zij zijn gedemobiliseerd of gewoon teruggekomen na het verdrag van Parijs, 30 mei 1814, Napoleon was afgetreden en verbannen naar Elba.

Het valt tevens op dat dienstplichtigen van de klassen 1805 tot en met 1810, een lange tijd dienst gedaan hebben, gaande van 8 jaar tot 4 jaar voor de laatsten. Eens soldaat, blijkbaar lange tijd soldaat, als hij niet gekwetst werd of overleed.

NEUENS Henry

009653

Klas 1811

Fuselier bij 8 Regt Infanterie de ligne

Dienstplichtige o/d Klas 1811 - N. 31. Kanton HERENTALS

° OLEN

+ BURGOS 14.11.1811 - oud 21 jaar.

- overlijdensakte opgemaakt door Ekroon/Militair
hospitaal van BURGOS

26.06.1812

"

ontvangen of prefectuur (konec
van Conseil d'Administration
du 8 Regt de ligne).

04.07.1812

"

overgemaakt aan overprefekt
Turkout.

(RAA/RAA/C 288).

Aanvulling: ° Olen 8/3/1791 znv Petrus en Anna Maria Wuyts (VB)

Framium (Zoon van Gerardus & Huyismans Elizabelha)		Klas 1807
BAETEYS Francois		
° 06.12.1787	KASTERLEE	Maestricht of 02.1807 te Antwerpen melden om naar zijn kofje te verhuizen
Woonplaats	KASTERLEE (ISSCHOT)	maar kwam niet opdagen. (RAA/RAA/D630)
Lot n 83/Klas 1807/Kanton HERENTALS		010998
Voortoluechtig dienstplichtige; is niet komen aanbreken omdat er "garretsaaien" bij zijn ouders ingekwartend waren.		
Te WISSENBORG of 07.06.1807 toegekomen bij Ind. 11.03.1807 24.03.1807 met Antwerpen verhuizen		
naar het 40 Regt Infanterie de ligne; was met Antwerpen verhuisd of 11.03.1807 maar niet in de kofjes ophield (RAA/RAA/D636) - (D916) aangehouden en naar zijn kofje gebracht		
Volgens een lijst van voortoluechtige dienstplichtigen (dd. 11.03.1807) werd de waarde der bezittingen van zijn ouders of 800 f. geschat (RAA/RAA/D630)		
Wat of 20.03.1807 al weeromsting dienstplichtige veroordeeld door Rechtbank van Eerste Aanleg te Turkout. (RAA/RAA/D65) tot een boete van 500 f.		

Zoon van Jean Gerard.

Een andere schatting gaf als waard v/d inboedel 500f.

De bezittingen werden als volgt beschreven: enkele kleine kanten,
2 koeien, 3 kalveren, 1 paard met kar, huis met schuur en
stal.

(ZAR/PAA/D 76-5917).

18.02.1807 Eerste kant afrekening of appél voor verlies van antwerpen (D 63a)
12.03.1807 oloa rekruteringkapitaal als afrekening bij vertrek
geopend

14.03.1807 tot weerspanning dienstplichtige verklaard

20.03.1807 als " " veranderd.
beet 500f.

Zoon van Gerard en Huyshants Elisabeth

° 06.12.1787 KASTERLEE

(D 916)

20.02.1807 aangekomen (D 916)

In 1857, onder Napoleon III, werd aan de gemeenten gevraagd om een lijst op te maken van de dan nog levende personen die gediend hadden ten tijde van Napoleon I in de oorlogen tussen 1792 en 1815

Deze lijsten bevinden zich in het Archief van Koninklijk Legermuseum te Brussel en bevatten de namen van de personen die de "Médaille de Ste-Hélène" ontvangen hebben.

VAN LOOY, Cornelius

010456

Woonplaats: POEDERLEE

Beroep : landbouwer

Ouderdom : 73 jaar (begin maart 1858).

Titularis van de Médaille de Ste-Hélène

Bron: lijst gemeente Poederlee

archief Koninklijk Legermuseum.

° 20.05.1785 ~~HERENTALS~~ HERENTHOUT

Woonplaats : POEDERLEE

Beroep : landbouwer

Graden : korporaal

Heeft 9 Jaar bij de infanterie gediend en is te
het sluiten v/d vrede (1814) naar POEDERLEE
teruggekeerd.

(Provinciaal Archief Antwerpen D/271)

In totaal beschikken wij over 4.566 persoonlijke gegevens van Kempense lotelingen uit de periode van Napoleon.

AGENDA

oktober 2016

5 oktober	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

3-10-17-24-31 oktober	Wat?	Cursus Familiekunde
	Waar?	Heemhuis “Als ice can” Arendonk
	Wanneer?	Begin 19.u30
	Wie?	Gemeentelijke bibliotheek Arendonk i.s.m. Als ice can en FV Regio Kempen

november 2016

2 november	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

7 november	Wat?	Cursus Familiekunde
	Waar?	Heemhuis “Als ice can” Arendonk
	Wanneer?	Begin 19.u30
	Wie?	Gemeentelijke bibliotheek Arendonk i.s.m. Als ice can en FV Regio Kempen

20 november	Wat?	Stamboomdag
	Waar?	Merodezaal, Heultje dorp 1, Heultje
	Wanneer?	Van 9 tot 17 uur
	Wie?	Heemkring Ansfried Westerlo vzw met medewerking van FV-Regio Kempen

december 2016

7 december	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 6, 2800 Mechelen	015/29.84.22

De Kempische Genealoog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: **www.fv-kempen.be**

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch (†)
Ereleden: Elisa Nijs (†) Jos Van Breen (†)

Marc Van den Cloot F. Pelzerstraat 21, 2500 Lier 03/312.26.54
Voorzitter marc.vandencloot@telenet.be

Frans Renaerts Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol 014/81.48.27
Ondervoorzitter: frans.renaerts@busmail.net

Theo Peeters Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout 014/41.89.86
Secretaris: theopeeters1@telenet.be

Victor Bertels Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle 03/312.29.89
Penningmeester victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar 014/55.61.00
Webmaster dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel 03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Paul Desseyn Druivenlaan 1, 2390 Malle 03/312.14.07
paul.desseyn@telenet.be

Gerard Keysers Berkenlaan 8, 2275 Poederlee 014/88.22.84
gerardus.keysers@telenet.be

Andre Sannen Achterbos 208, 2400 Mol 014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout 014/41.67.46
hevd1@skynet.be

Andre Van Steenberghe Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande 03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

EDITORIAAL

Victor Bertels

Als dit blad in uw bus valt zijn de dagen van 2016 geteld. Op heel wat vlakken blikken we terug op een turbulent en soms angstaanjagend jaar. Na de aanslagen in Parijs, kregen ook wij ons deel van de koek. De luchthaven van Zaventem en de metro te Brussel, bloedige aanslagen die voor altijd in ons geheugen zitten.

Ook politiek economisch kan 2016 als een kanteljaar beschouwd worden. De Engelsen beschouwen zich nog steeds als het centrum van ons heelal en stemden voor een Brexit. De Amerikanen stemden in hun oerconservatief denken voor een “pipo” genoemd: Trump en in Turkije werd, op zijn zachts gezegd, de vrijheid van de inwoners serieus aan banden gelegd. We vergeten vooral ook niet de massale vluchtelingenstroom vanuit o.a. Syrië en de miserie die het oorlogsgeweld daar veroorzaakt !

Maar de genealoog...hij snuistert verder, zij het niet altijd in ideale omstandigheden. Onze vereniging werd dit jaar geconfronteerd met nieuwe richtlijnen van de overheid. Door de algemene besparingen bij het Vlaamse ministerie van cultuur, werden decreten uitgewerkt die de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van bestaande verenigingen beknotten en aandringen op een samengaan. De eigenheid van de vereniging en hun achterban worden voor de gelegenheid dan maar even opzij geschoven.

Voor familiekunde Vlaanderen betekent dit dat een directe samenwerking met heemkunde Vlaanderen wordt opgedrongen. De besprekingen om tot een vlotte samenwerking te komen tussen deze twee verenigingen, zijn nog volop aan de gang en zullen de komende maanden, hopelijk, tot een voldoende praktische en werkbare oplossing leiden.

De organisatorische samenstelling en de werking van de twee verenigingen is totaal verschillend. Bij Familiekunde Vlaanderen is er een dagelijks bestuur en een raad van beheer die de werking leidt en controleert, De regio's of afdelingen maken automatisch deel uit van Familiekunde Vlaanderen, het lidgeld wordt betaald aan FV en de afdelingen krijgen van daar uit een deel van hun werkingskosten. In de raad van bestuur van FV zijn het merendeel van de regio's vertegenwoordigd zodat je van een gezond “bottem-up” contact kan spreken. Dit wordt voornamelijk geconcretiseerd door het tijdschrift “Vlaamse Stam” en door het Studie en documentatiecentrum te Merksem, enig in zijn soort in Vlaanderen.

De structuur van Heemkunde Vlaanderen wijkt daar geheel van af. Het hoofdbestuur heeft geen enkele impact op de plaatselijke heemkringen, velen zijn zelfs niet aangesloten bij HK Vlaanderen. De plaatselijke Heemkringen zijn ook financieel volledig zelfbedruipend en blijven in hun werking ook meestal rond de plaatselijke kerktoeren. Zij hebben geen enkele inspraak in de leiding van HK Vlaanderen. HK Vlaanderen profileert zich eerder als “vertegenwoordiger” van ... zonder dat daar effectief aangesloten leden tegenover staan!

Dit alles om aan te tonen dat samenvoegen van de twee verenigingen niet zo simpel is en er een constructie zal moeten gevonden worden waarin beiden hun eigenheid bewaren.

In de loop van de volgende maanden zal hierover zeker nog meer gecommuniceerd worden.

Regio Kempen sluit een vruchtbaar en druk werkingsjaar af en voor 2017 hebben we al een aantal nieuwe projecten op het getouw staan. Wij werken volop om onze bestuursgroep te verjongen om de continuïteit te verzekeren, een gelegenheid om je aan te melden is de jaarvergadering einde januari.

Wij wensen alle leden een vruchtbaar 2017 voor hun opzoekingen en vreugdevol jaar voor de ganse familie.

NOOIT MEER NAAR HUIS

Ludo Pauwels

Naar aanleiding van de 100ste verjaardag van het begin van W.O.I zijn er heel wat publicaties verschenen. In de vorige twee jaar bracht Maria De Bie diverse Arendonkse, soldaten die sneuvelden, aan bod.

Frans Renaerts bezorgde ons nu het boek "Nooit meer naar huis - Wezelse soldaten in De Groote Oorlog". Het boek waaraan hij zelf meewerkte en samengesteld werd door Ludo Pauwels is slechts op een klein aantal exemplaren gedrukt en verspreid. Het vertelt het verhaal van 15 Wezelse mannen die omkwamen tijdens W.O.I. Zij staan vermeld op een gedenkplaat in de kerk van Mol-Wezel. Het lijvig boek van 273 pagina's geeft een gedetailleerd overzicht van de activiteiten van de diverse Belgische legerdivisies in W.O.I en de strijd aan de Yzer, dit alles gekoppeld aan de belevenissen van de gesneuvelde Wezelnaars. Het boek is uitvoerig geïllustreerd met persoonlijke documenten en foto's uit de eerste wereldoorlog. Het boek is raadpleegbaar in de archieven van de gemeenten Mol en Balen.

Ludo Pauwels was zo vriendelijk om ons een samenvatting te laten maken uit zijn boek. Wij danken hem hiervoor. (Victor Bertels)

Wezelse soldaten in de Groote Oorlog

De dertien gesneuvelden deden dienst in vijf verschillende divisies en in de Cavalerie divisie. De twee burgerlijke slachtoffers lieten het leven in Balen-Wezel.

Ferdinand Geenen

Hij werd geboren te Balen op 2 juli 1886 en huwde in 1910 met Rosalia Wouters, Hij woonde als werknemer van de Vieille- Montagne in de Langerij te Mol-Wezel. Toen hij werd opgeroepen had hij twee kinderen: Jozef Victor en August Jozef.

Bij de loting in 1905 trok hij het nr 71 en werd Ferdinand ingedeeld bij het 3de regt. jagers te

voet. In 1906 kreeg hij zijn opleiding in Menen om nadien naar zijn garnizoensstad Doornik te vertrekken waar hij dienst deed bij de 2de cy van het 1ste bataljon van het 3de jagers te voet. Dit regiment ressorteerde onder de 5de legerdivisie. Hij zwaaide af op 15 september 1908. Wanneer zes jaar later de Duitsers ons land aanvallen wordt Ferdinand terug opgeroepen en via Kontich vervoegt hij zich bij zijn compagnie.

Ferdinand komt zwaar ziek en uitgeput in de Westhoek aan en wordt er opgenomen in het militair hospitaal maar op 11 november 1914 is hij terug in zijn eenheid aan het front. Op 30 november 1914 bevindt hij zich te Oostkerke en op 31 december is het 3de jagers gekantonneerd te Lo. Ferdinand bleef blijkbaar met zijn gezondheid sukkelen en op 5 januari 1915 wordt hij overgebracht naar het militair hospitaal in Calais.

Daar overlijdt hij op 14 januari 1915.

Oscar Yns :

Hij werd geboren op 2 september 1886 te Sleidinge, hij vertrok in 1906 als vrijwilliger met premie (1600 BEF) uit Gent naar Doornik, vermoedelijk in de plaats van iemand die zich ingeloot had, eveneens naar het 3de jagers te voet. Zes jaar later zullen Ferdinand Geenen en Oscar Yns vanuit Wezel naar het front vertrekken

Alhoewel het dossier van Oscar Yns minder getailleerd is dan dat van Ferdinand Geenen kunnen we er van uitgaan dat hun militaire loopbaan zowel in vreedstijd als in oorlogstijd redelijk gelijkopgaand is geweest, zij het dat Ferdinand twee jaar voor Oscar sneuvelde. Oscar Yns wordt getroffen bij een verkenningsopdracht. Hij overlijdt op 11 januari 1917 en is te Westvleteren begraven.

Hoewel Oscar op de gedenkplaat staat weten wij niet met zekerheid dat hij ooit in Wezel gewoond heeft. Hij trouwde met Anna Maria Van Broekhoven en woonde in 1911 Mol Rauw waar hij als barbier/herbergier aan de kost kwam. Hij was op 10 maart 1909 in Wondelgem getrouwd. Zijn vrouw werd geboren op 23 juni 1889 te Duisburg in Duitsland. Haar vader werkte aan de spoorwegen en bij de aanleg van de lijn Lommel, Weert, Roermond naar het Ruhrgebied is hij in Duisburg terecht gekomen. Zij woonden zeker tot in 1900 in Duitsland. In 1901 komt het gezin terug naar Overpelt en in 1905 wordt er een zoon geboren in Wezel. Vader Van Broekhoven staat dan als arbeider ingeschreven bij Veille-Montagne. Vermoedelijk is Oscar Yns tijdens zijn legerdienst in Leopoldsburg geweest en heeft hij daar zijn toekomstige leren kennen.

In het gezin Yns-Van Broeckhoven worden vier kinderen geboren, waarvan de jongste, vier dagen voor het uitbreken van de oorlog.

Zes jaar nadat ze hun legerdienst gedaan hadden vertrekken Ferdinand Geerts en Oscar Yns naar hun eenheid in Doornik en vandaar naar hun stelling aan de Gete. Wanneer in september Antwerpen valt trekken de Belgische troepen zich terug achter de ijzer, zo ook het 3de regiment jagers te voet. De materiële toestand van de troepen was erbarmelijk. Geen schoenen of soldatenjas, versleten kleren, van uniformen was geen sprake meer.

Jos Schreppers

Werd geboren te Geel op 16 april 1893 en woonde te Wezel aan de Lommelstraat nr 1 toen W.O I uitbrak. Zijn vader was opzichter bij Vieille-Montagne. Hij had pas zijn legerdienst gedaan als hij terug opgeroepen werd om zijn bataljon te Verviers te vervoegen. Na hevige gevechten aan de Maas in Visé, waarbij één derde van het effectief achterbleef, vertrekt Jos Schreppers met zijn eenheid, het 12de Linierregiment, van de derde Legerdivisie, via diverse tussenstations naar Diksmuide waar hij op 10 oktober 1914 arriveert. Na tien dagen strijd trekt zijn eenheid zich terug achter de IJzer met achterlating van één derde van de eenheid en een verwoeste stad. Na de onderwaterzetting stabiliseert het front en begint voor Jos het leven in de loopgraven.

Tijdens het uitvoeren van onderhoudswerken aan een loopgraaf te Oostduinkerke sloeg een artillerieproject in vlak bij de plaats waar Jos aan het werk was. Hij wordt overgebracht naar een veldhospitaal en later naar het militair hospitaal van Adinkerke. Het hospitaal was overvol en ook Jos Schreppers overlijdt daar aan zijn verwondingen op 23 juli 1915. Hij werd te Adinkerke begraven

Anselmus Auwers

Geboren te Geel op 29 november 1890, werkte als arbeider bij Vieille-Montagne en woonde met zijn vrouw en kind in een huis van de fabriek op de nieuwe Congo. Hij had zijn legerdienst in 1910 gedaan bij het tweede regiment artillerie te Brasschaat. Bij de mobilisatie in 1914 moest hij zich melden te Lier bij zijn regiment dat deel uitmaakte van de 2de legerdivisie. Bij de algemene terugtocht op 8 oktober 1914 gaat de 2de legerdivisie via Vrasene, Zelzate, Eeklo, Brugge, Houtave en Klemskerke om op 12 oktober Veurne te bereiken. Op 15 oktober krijgt zijn regiment het bevel zich terug te trekken tot Diksmuide op de linkeroever van de IJzer. Door de onderwaterzetting ging de artillerie een grotere rol spelen in de vijandelijkheden. Bij een bominslag bij de 33ste batterij, waarbij Anselm was ingedeeld kreeg hij een obusscherf in zijn lichaam. Vermoedelijk is hij ter plaatse overleden want hij werd begraven vlak bij Oudekapelle. De gewonden werden meestal overgebracht naar een militair ziekenhuis.

Alois Van Dingelen en Anselm Wouters

Behoorden beiden tot het 13de linie regiment van de 4de legerdivisie

Alois woonde sinds 1910 in de Fabriekstraat te Wezel en Anselm kreeg in 1910 een woning van zijn werkgever in de Forcitestraat. Zij woonden op een paar honderd meter van elkaar en werkten samen op de zinkfabriek.

Alois werd geboren te Oostham op 23 september 1882 en Anselm werd eveneens te Oostham geboren op 24 maart 1883. Zij zullen elkaar zeker gekend hebben toen ze samen ingedeeld werden in dezelfde eenheid in Namen

Alois Van Dingelen was getrouwd met Anna Amelia Pluckers, het gezin had aan het begin van de oorlog vier kinderen

Anselm Wouters was getrouwd met Maria Swinnen, geboren te Lommel in 1885. Zij hadden twee kinderen

De twee mannen werden op 1 augustus 1914 opgeroepen om Namen te verdedigen. Nadat het garnizoen zich op 24 augustus 1914 had overgegeven trok het 13de linie zich terug tot Bonine in Frankrijk en bereikte begin september het front in Oostende. Later werden zij nog ingezet in Dendermonde en Keiem. In die laatste gemeente werden zware verliezen geleden.

Tijdens de jaren 1915-1917 bezette het 13de linie de sectoren Nieuwpoort, Drie Gehuchten en Ramskapelle. In 1916 werden in Diksmuide zware verliezen geleden, 357 soldaten en 9 officieren sneuvelden. Na een bewogen bezetting van de sector Diksmuide van juni tot september 1918 zette het 13de linieregiment de achtervolging in op de Duitsers wat uiteindelijk tot de capitulatie leidde..

Maar ook het regiment van de 1ste gidsen moet zich terugtrekken achter de IJzer en het elite korps te paard moest evenals de andere soldaten als infanterist de loopgraven in.

André Berghmans was afwisselend aan het front en bij de achterhoede waar hij nog met de paarden kon werken. Hij moet zorgen voor het transport van munitie naar de frontlinies.

Het Belgisch leger beschikt nog over 37.600 paarden. Hun levensduur aan het front bedroeg amper vier weken!

Op 30 november krijgt André de opdracht een voorpost te bewaken in Stuivenskerke, de temperatuur bedraagt dan -20°C . De voorpost was gelegen op een hoger terrein tussen de IJzer en de spoorwegberm, midden de twee frontlinies.

Op 5 december wordt zijn post onder vuur genomen en André Berghmans wordt door een kogel in het hoofd getroffen. Hij is dan 28 jaar. Hij rust op de militaire begraafplaats van Steenkerke.

Marcel Hastir

3 ^e Division d'Armée. 4 ^e Régiment d'Artillerie 11 ^e Bataillon-Groupé. 84 ^e Compagnie-Éclaireur-Batterie.		N° 2617 de la matricule. D. SOTIAU et RAINEUR, BRUX.	
Adresse actuelle du démobilisé (1) :			
Nom :	Hastir		
Prénoms :	Marcel.		
Grade :	Brigadier		
Position :	V ^{ie} de guerre.		
Lieu et date de naissance :	Woll, 18 octobre 1899		
Nationalité :	Belge.		
Etat-civil :	Célibataire, marié, veuf avec ou sans enfants, divorcé (barrer les mentions inutiles).		

Geboren op 18 oktober 1899, Als zeer jonge man, nog geen 16 jaar, vertrekt hij om zich als vrijwilliger te melden voor de oorlog.

De familie Hastir woonde op de hoek van de Kerkstraat en de Sint-Jozefslaan. Marcel was amper 15 jaar als hij in mei 1915 naar Nederland trekt om zich als vrijwilliger te melden. De reden waarom is niet te achterhalen. Zijn vertrek gebeurt vlak voor de plaatsing van de "dodendraad" die de Duitsers in 1915 begonnen aan te brengen.

Bij zijn aankomst in Nederland krijgt hij niet onmiddellijk toelating om naar Engeland te vertrekken omdat hij nog geen 16 jaar oud is. Maar één dag na zijn 16de verjaardag 20 oktober 1915 is hij al in Marseille waar hij zich meldt voor actieve dienst. Na een opleiding van 5 maanden wordt hij op 4 juni 1916 ingedeeld bij het 5de regt. artillerie om naar het front te trekken. Op 23 december gaat hij van het 5de regiment over naar het 11de regiment artillerie. Op 27 januari 2017 is zijn eenheid op missie in de gevaarlijke sector van Boezinge, waar hij deel uitmaakt van een "batterij mortieren Schneider".

Hij wordt dodelijk getroffen door een vijandelijke granaat en sterft. Hij is dan 17 jaar en 3 maanden oud. Hij ligt begraven op de militaire begraafplaats Westvleteren.

Seraphin Swinnen

Seraphin wordt geboren te Meerhout op 23 maart 1884 en zijn ouders Albert en Regina Van den Bosch vestigen zich kort nadien aan de Grensstraat te Mol-Wezel.

Hij behoorde als dienstplichtige tot de klasse 1914. Omdat deze klasse pas op 15 september 1914 onder de wapens geroepen werd, was Seraphin op 4 augustus nog niet beschikbaar, maar door het ontstane patriottisme heeft Seraphin zijn oproep niet afgewacht en heeft hij zich vrijwillig aangemeld.

Ook hij komt na korte tijd achter het front aan de IJzer terecht en zijn belevenissen zijn van dezelfde aard als de voorgaande Wezelnaren, dag na dag slijk, ziekte, ontbering, angst en pijn. Hij behoorde tot de 5de cie van het 7de linieregiment van de 2de legerdivisie.

Het 7de linie werd ont dubbeld in het 7de en 17de en tegen het einde van de oorlog hebben deze twee regimenten enkele merkwaardige overwinningen op hun palmares.

Op 29 september 1918 wordt, na een hevig gevecht, Moorslede ingenomen en begin oktober dringen zij door tot de Flandern-Stellung.

Het is in deze fase van de eindoverwinning dat Séraphin Swinnen door een obusscherf in zijn dijbeen geraakt wordt en een hoofdslagader doorsnijdt.

Hij is dan 23 jaar en wordt in de Panne begraven. (Foto: begraafplaats De Panne)

Frans Adriaensens

Hij werd op 19 mei 1887 te Hoboken geboren. Bij de loting in 1907 trekt hij het nummer 313 en wordt vrijgesteld van militaire dienst. Het jaar nadien probeert hij zich als vrijwilliger aan te melden maar wordt afgekeurd omwille van een oogziekte.

In 1909, bij een nieuw aanvraag, kan hij wel in dienst als “vrijwilliger met premie”. Dit betekent dat hij de plaats inneemt van iemand anders. Hij ontvangt daarvoor 1.800 BEF, een heel bedrag in die tijd.

Frans wordt op 1 oktober 1909 ingelijfd bij het 2de jagers te voet van de 5de legerdivisie en gekantonneerd in Bergen. Na een legerdienst van 15 maanden komt hij in januari 1911 terug thuis. Hij is dan van Antwerpen naar de Kempen gekomen om in dienst te gaan bij Veille-Montagne. Hij leert er zijn vrouw Maria Constantia Mertens kennen en huwt op 13 januari 1912. Na hun huwelijk woonden zij aan de Pleinstraat nr 1 (Geitenberg). Het gezin kreeg twee kinderen Frans Lucien in 1913 en Petrus Frans die geboren werd op 8 maart 1915. Frans was toen acht maand aan het front. Het is niet zeker dat hij ooit geweten heeft dat zijn tweede kind geboren werd.

Na de terugtrekking achter de IJzer bevond het 2de jagers zich rond Kaaskerke (Diksmuide) en onderscheidde zich vooral te Stuivenskerke, Pervyze en Diksmuide.

Frans moet behoord hebben tot het bataljon dat zich te Diksmuide bevond want daar raakte hij op 22 oktober 1914 gekwetst en achter de linies gebracht.

De sector Diksmuide gold als een van de meest dodende aan het front, immers tussen Belgische en Duitse troepen was er alleen maar de IJzer zodat rechtstreeks contact schering en inslag was.

Op 26 december wordt Frans ziek en uitgeput van eerdere verwondingen naar een veldhospitaal geëvacueerd. Zijn toestand is zo ernstig dat hij via Calais naar Bretagne wordt gebracht voor verzorging in de Bretoense stad Dinard. Hij moet er erg aan toe geweest zijn maar kreeg toch het bevel om naar het front te vertrekken. Hij weigerde en dit kwam hem duur te staan. Twee jaar gevangenisstraf en daarna nog twee jaar strafcompagnie. Na negen maand gevangenis wordt hij vrijgelaten en overgebracht naar het militair hospitaal “Albert I” in Parijs. De volgende vier jaar geraakt hij van het ene ziekenhuis in het andere. Een week voor zijn dood wordt hij overgebracht naar het krijgshospitaal van Lemans en net voor het einde van de oorlog op 26 oktober 1918 sterft hij op 30 jarige leeftijd aan zware lichamelijke letsels in dit Hospitaal. In de doodsoorzaak lezen we dat hij niet meer kon lopen door een verlamming aan het been, hij had ook nog een verlamde arm. Hij zou ook in psychiatrische ziekenhuizen verbleven hebben.

Frans is slechts vier maanden actief geweest aan het front wanneer hij voor de eerste maal naar een ziekenhuis wordt geëvacueerd. Hij ligt begraven te Le Mans in een graf met andere Belgische soldaten.

Jozef Fraipont

Jozef is in november 1914 pas 18 jaar geworden wanneer hij de toelating aan zijn ouders vraagt om als oorlogsvrijwilliger in dienst te gaan.

Hij is de jongste uit een gezin met zes kinderen. De familie is in 1899 vanuit Saint-Denis in Frankrijk naar Mol-Wezel gekomen waar vader Paul de Fraipont in dienst kwam van Vieille-Montagne als ingenieur.

Bij de aankomst van het gezin in Wezel werd er voor hen een woning gebouwd naast de villa Messen.(later hotel Casino)

De naam Fraipont is na de oorlog gewijzigd in **de Fraipont**. Omdat hij tijdens de oorlog weerstand bood tegen de Duitsers, als productiehoofd weigerde hij voor hen te werken, en werd hij naar Duitsland gedeporteerd. Voor zijn moedig gedrag werd hij in 1920 in de adel verheven. Op 75 jarige leeftijd beëindigde hij in 1936 zijn carrière bij Vieille -Mongtagne als onderdirecteur. Zijn echtgenote kwam na de dood van haar man in 1941 terug naar Mol waar ze inwoonde bij haar dochter. In 1958 werd ze als honderdjarige gevierd en een jaar nadien is ze overleden.

De reden waarom Jozef vrijwilliger werd weten we niet, maar de familie Fraipont was zeker anti-Duits. Dat er meerdere jongens uit Wezel naar het front trokken kan ook wel meegespeeld hebben.

Hij wordt ingedeeld bij de 1ste Karabiniers in 12de cy van het 3de bataljon.

Wanneer Jozef op 20 november 1914 aan het front toekomt is de slag aan de IJzer voorbij.

De Belgische troepen hebben zware verliezen geleden en de Karabiniers bezetten de sector Diksmuide. Op 22 april 1915 gebruiken de Duitsers voor de eerste maal stikgas.

De Karabiniers spelen een belangrijke rol in de gevechten maar beleven ook ellendige dagen. Het is een strenge winter in 1917 met wachtbeurten van 24 uur bij -20° C in de loopgraven van de eerste linie. Zij vechten in de sectoren :Steenstraat, Woumen en de sluizen van Nieuwpoort.

Voor hun heldhaftig gedrag krijgen ze na de oolog de titel van “Karabiniers Prins Boudewijn” Het leven van Jozef Fraipont speelt zich gedurende vier jaar af in de loopgraven. De ontbering moet groot geweest zijn. Het eten was een ramp: koude soep, bedekt met gestold vet, brood van enkele dagen oud besmeurd met vuiligheid, nauwelijks drinkwater. Toch werd Jozef Fraipont maar één maal ziek op vier jaar tijd.

Bij het eindoffensief in september 1918 bevindt Jozef Fraipont zich in de aanvalszone. Op 28 september 1918 beginnen de Karabiniers een grote aanval te Langemark. Zijn bataljon is het aanvalsbataljon, zij gaan als eerste de confrontatie aan met de vijand.

Het is in deze fase van de strijd dat hij gedood wordt. Een kogel treft hem in volle borst en Jozef is op slag dood. Het is 28 september 1918, 44 dagen voor de wapenstilstand. Zijn ouders zullen tot februari 1919 moeten wachten vooraleer zij te horen kregen dat hun zoon overleden was. Hij werd begraven te Westvleteren en enkele jaren later opgegraven en herbegraven in het familiegraf te Luik op het kerkhof van Robermont.

Victor Bogaerts

Geboren te Balen op 1 juli 1887 behoorde hij tot de lichting 1907, hij had zich ingeloot met het nummer 44 en deed zijn legerdienst te Antwerpen bij de artillerie. Na twee jaar dienst keert hij terug naar huis en trouwt in 1910 met Elisabeth Willekens, zij krijgen drie kinderen en wonen in het huis van de fabriek aan de Rusvenstraat.

Wanneer hij op 1 augustus 1914 opgeroepen wordt, is zijn basis de 6de batterij vestingsartillerie te Antwerpen of het fort van Oelegem. Het fort van Oelegem lag in de buitenste fortengordel rond Antwerpen

De forten waren niet bestand tegen het Duitse geschut en reeds op 5 oktober 1914 valt Oelegem in handen van de Duitsers. Victor Bogaerts wordt krijgsgevangen genomen en op transport gezet naar het kamp Güstrow.

Voor hem duurde de oorlog een week te lang. Op 6 november overlijdt hij van ontbering en ziekte in het kamp van Güstrow.

Na de oorlog wordt zijn lichaam overgebracht naar het militaire kerkhof van Leopoldsborg.

Krijgsgevangenkamp Güstrow

Jozef Kemps

Hij werd geboren op 11 juli 1894 en woonde aan de Fabriekstraat te Balen-Wezel, zijn vader was opzichter bij Vieille-Montagne en was gehuwd met Rosalia Vandecraen.

Jozef wordt in de zomer van 1914 onder de wapens geroepen en ingedeeld bij het 15de linie te Antwerpen. Na de val van Antwerpen wordt het regiment gestationeerd in Ramskapelle en Nieuwpoort. Uit verslagen van zijn oversten blijkt dat hij een voorbeeldig en moedig soldaat moet geweest zijn. Hij vocht in elke sector van Nieuwpoort tot Ieper.

In maart 1918 bevindt Jozef zich in Ramskapelle. Na een aantal dagen aan de frontlinie, verhuist hij naar de tweede linie om allerlei werken uit te voeren.

De Duitse artillerie is daar echter een moordende machine en als hij zich op 25 maart naar zijn werkplaats begeeft wordt hij getroffen door een inslaande granaat. Zwaar gewond wordt hij overgebracht naar het militair hospitaal in De Panne. Na enkele operaties wordt hij overgebracht naar het militair hospitaal "Du Virval" in Calais. Daar overlijdt hij op 2 juni 1918.

Burgerlijke slachtoffers:

Ook aan het thuisfront zijn er in Wezel slachtoffers gevallen.

Alfons Geuens 1880-1917 en - **Jozef Berghmans 1874-1918**, zijn niet aan het front geweest maar waren actief als zgn "passeurs". Zij leverden zo hun bijdrage in de strijd tegen de Duitsers. Ze smokkelden zowel mensen als brieven en inlichtingen over de Nederlandse grens. Deze taken werden, naarmate de oorlog vorderde, steeds moeilijker.

Vooral het plaatsen van de dodendraad maakte het zeer moeilijk, mede omdat hij langs het kanaal Bocholt-Herentals geplaatst was. De grens oversteken was alleen mogelijk onder

streng Duitse controle. Er was een speciale vergunning voor nodig, zelfs om nog maar in de omgeving van de grenszone te komen.

Beide passeurs moesten zeer actief geweest zijn en er bestaat een sterk vermoeden dat ook Vieille-Montagne actief betrokken was bij spionage of andere ondermijnende activiteiten tegen de Duitsers. De spionage bestond hoofdzakelijk in het doorgeven van troepenbewegingen en/of militaire transporten aan de legerleiding te Vlissingen.

Op 24 februari 1917 probeert **Alfons Geuens** aan de Blauwe Kei door de draad te komen. De juiste reden is niet te achterhalen, maar bij het doorkruipen van de draad, klapte de vouwbare kader dicht en hij wordt geëlektrocuteerd. Hij was 37 jaar oud en woonde toen in de Langestraat te Mol-Wezel. Hij liet een vrouw en vijf minderjarige kinderen na.

Jozef Berghmans werd verrast door een grenswacht op het moment dat hij het kanaal wilde oversteken. Wanneer hij het op een lopen zet en via het kanaal toch probeert te ontsnappen wordt hij door een kogel getroffen.

Hij was 44 jaar en woonde met zijn vrouw Anna Joris in de Ruwerstraat te Balen-Wezel.

Het feit dat beide personen in een woning van de Vieille-Montagne woonden, doet vermoeden dat de leiding op de hoogte was van het doen en laten van hun werknemers.

Houten kader waardoor men doorkroop om Nederland te bereiken.

Nota: Alle gesneuvelde soldaten waren op een of andere manier verbonden aan de zinkfabriek "Vieille-Montagne" die einde 19de eeuw opgericht werd in de Molse heide. Heel wat arbeiders woonden in huizen die door de fabriek ter beschikking gesteld werden. De werkomstandigheden waren niet altijd optimaal. Walter Van den Broeck schreef een aangrijpend toneel over de toestanden in de fabriek onder de titel "Groenten uit Balen", voor enkele jaren verfilmd met Stanny Crets, Tiny Bertels en Clara Cleymans in de hoofdrollen. "Vieille Montagne" was een onderdeel van Union Minière. De zinkactiviteiten werden afgesplitst en de fabriek werkt nu onder de naam "Nyrstar" (V.B)

ALGEMENE VERGADERING F.V.-REGIO KEMPEN vzw

Familiekunde Vlaanderen Regio Kempen vzw nodigt alle leden uit op haar jaarlijkse algemene vergadering

PLAATS: DOCUMENTATIECENTRUM BOUDEWIJNSTRAAT 18, 2340 BEERSE

DATUM-UUR: 4 februari 2017 14u30

- AGENDA:**
- 1. Ondertekening van de aanwezigheidslijst**
 - 2. Vaststellen van de geldigheid van de vergadering**
 - 3. Ontslagen en benoemingen**
 - 4. Goedkeuring van het verslag van de A.V. dd 30 januari 2016**
 - 5. Goedkeuring financieel verslag over 2016**
 - 6. Goedkeuring begroting 2017**
 - 7. Goedkeuring jaarverslag 2016**
 - 8. Kwijting verlening aan de bestuurders**
 - 9. Aanpassen van het ledenregister**
 - 10. Bespreking werking en activiteiten werkingsjaar 2017**

De deelname aan de Algemene Vergadering is gratis.

Na de A.V. brengen wij een bezoek aan het steenbakkersmuseum in het oud gemeentehuis te Beerse

Om organisatorische reden vragen wij uw aanwezigheid te willen melden voor aan onze secretaris: theopecters1@telenet.be

Wij willen hier een speciale oproep doen aan genealogen die zich actief willen inzetten voor onze vereniging. Zoals bij heel wat verenigingen treedt er ook bij ons stilaan een veroudering op van de actieve leden. Om de werking en het bestaan van Regio Kempen te bestendigen, hebben wij dringend jong bloed nodig. Heb je interesse ? Kom gerust eens af, zonder verplichting, maak kennis met onze bestuursleden en ons documentatiecentrum.

De algemene vergadering is een goede gelegenheid om u aan te melden

CURSUS FAMILIEKUNDE VOOR BEGINNERS

Na de succesvolle cursus te Arendonk in de voorbije maanden, waaraan 21 cursisten deelnamen, richten wij ons nu speciaal tot de Zuiderkempen.

De cursus zal ditmaal doorgaan te GEEL in de vergaderzaal van het Stadsarchief telkens op maandagavond om 19u30 op volgende data:

13 maart 2017	Het samenstellen van een familiegeschiedenis
20 maart 2017	Hoe begin ik er aan en burgerlijke stand tot 1815
27 maart 2017	De Franse tijd en de parochieregisters
8 mei 2017	Andere bronnen
15 mei 2017	Beginnelen van oud schrift
22 mei 2017	DNA en Computer en Genealogie

Deelnameprijs: 40 euro per persoon, inbegrepen: introductieboek FV, CD met belangrijke gegevens, syllabus met inhoud van alle lessen, koffie/frisdrank tijdens de pauze.

Inschrijven kan door overschrijving van 40 euro op rekening BE37 8802 1795 7128

P.S. : Wie eerst komt, eerst maalt... de plaatsen zijn beperkt. Er is slechts ruimte voor 20 personen

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Voorouders uit Schilde

De gemeente Schilde heeft, op vraag van onder meer de heemkundige kring Scilla, twee nieuwe websites gelanceerd.

Iedereen met voorouders uit Schilde of 's-Gravenwezel kan nu zelf op genealogie.schilde.be zijn voorouders opzoeken. Je kan eveneens zoeken in de inventaris van het archief via archiefbank.schilde.be

13.600 akten van de burgerlijke stand van 1800 tot 1915 kunnen geraadpleegd worden en de lijst van de geboorten en overlijden van 's-Gravenwezel zijn te vinden tot 1616.

De raadpleging is gratis.

Cursus Familiekunde Arendonk

Op 7 november eindigde de lessenreeks van onze cursus te Arendonk. Wij konden rekenen op 21 deelnemers. Uit de reacties achteraf menen wij te kunnen constateren dat de presentatie en de inhoud van de lessen een grote voldoening gaven aan de cursisten. Enkeligen blijken al zeer actief bezig te zijn en namen al contact met ons op voor verdere ondersteuning.

Wij danken Jan Michielsen, bibliothecaris van Arendonk om zijn bereidwillige medewerking aan de organisatie van deze cursus en het ter beschikking stellen van het lokaal.

Wij danken ook alle deelnemers voor hun medewerking en staan ter beschikking voor verdere informatie.

Schenkeningen

Leen Geudens Wortel schonk ons een uitgebreide geschiedenis van de Familie Geudens, onder de titel: Onze oorlogsjaren

Theo Peeters Turnhout, bezorgde ons de bewerkingen van de PR Eindhout en het boek “Hoe komen we aan onze namen” oorsprong en betekenis van onze familie- en voornamen.

Volgende personen bezorgden ons bidprentjes en/of rouwbrieven:

R. Boonen Retie, Gaby Lenders Arendonk, Lisette Soffers Oud-Turnhout, Willy Vlaminckx Oostmalle, de Heemkring Oostmalle en Ida Cools uit Zoersel.

Agnes Joris uit St. Job-in-'t Goor bezorgde ons een twintigtal opbergmappen met familiegeschiedenissen en/of kwartierstaten van in totaal 77 families, die bijeengezocht werden door haar man. Tevens schonk zij nog een volle doos bidprentjes en rouwbrieven
Wij danken de milde schenkers voor hun bijdrage aan onze bibliotheek.

Voordracht “Schatten van het documentatiecentrum te Merksem”

Op 7 december hadden wij Jan Vanderhaeghe, directeur van het Studie en documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen, als gastspreker. Jan gaf in een fel gesmaakte uiteenzetting een inzicht in de waardevolle en het uitgebreide bezit van het centrum.

Voor diegenen die nog nooit het centrum bezochten enkele cijfers:

Bibliotheek: parochieregisters en burgerlijke stand, familiegeschiedenissen, gepubliceerde bewerkte bronnen, kiezerslijstengrote genealogische reeksen (meestal adellijk)

Totaal van 1800 meter schabben.

Speciale collecties: Soldaten van Napoleon: 45.000 fiches en 40 mappen

Databank emigranten, verbonden met het Red Star line museum,: 110.000 personen

Honderdjarigen en jubilea. Dit alles te vinden via CAD (Centrum Antwerpen Databank)

Het centrum heeft ook nog 850.000 bidprentjes (gescand) en 650.000 doodsbrieven waarvan 100.000 gescand. En nog veel meer ander genealogische materiaal.

Heel wat van deze zaken kunnen geraadpleegd worden op volgende websites:

www.familiekunde-vlaanderen.be en www.familiegeschiedenis.be

52ste Congres Familiekunde Vlaanderen

Het jaarlijks congres van FV heeft plaats op zaterdag 25 maart 2017 in de stadshallen van het Brugse Belfort.

Het thema van het congres is “Waar woonden mijn voorouders”

Het inschrijvingsformulier kan u vinden in de volgende editie van “Vlaamse Stam”

Gelijktijdig met het congres is er de genealogische beurs op zaterdag 25 en zondag 26 maart en tevens de 3de dag van de Familiegeschiedenis op zondag 26 maart, deze toegang is gratis.

Meer info op www.familiekundebrugge.be

GEESTELIJK VERWANTSCHAP of COGNATIO SPIRITUALIS als HUWELIJKSBELETSEL

Marcel Janssen

Wanneer we onderzoek doen naar onze stamboom en afkomst zijn we allen al eens op bloedverwantschap gebotst. Immers de wereld van onze voorouders was ongetwijfeld heel wat kleiner dan onze huidige maatschappij en velen van hen leefden ook in eerder kleine, zowel stedelijke als landelijke, gemeenschappen.

Bloedverwantschap was nu eenmaal toen gemakkelijk mogelijk daar bruid en bruidegom ergens bij dezelfde voorouders terecht kwamen. Om misbruiken maar vooral om inteelt te vermijden had de katholieke kerk immers met het concilie van Trente (1545-1563) vaste regels opgelegd aan zijn gelovigen. Immers de kerk was zich er van bewust geworden dat inteelt meer dan nefast kon zijn als zij de vele gevolgen van deze huwelijkspolitiek zag, zoals bij – als voorbeeld – de Spaanse Habsburgers.

Naast deze bloedverwantschap had de kerk ook de *geestelijke verwantschap* of *cognatio spiritualis* ingevoerd en tevens gereguleerd. Ook hier had men verschillende graden die misschien wel eerder aan velen onbekend zijn.

Raadpleegt men een gespecialiseerde uitgave of een encyclopedie krijgt men onmiddellijk een antwoord dat er geestelijke verwantschap bestaat bij het doopsel tussen de dopeling en tussen zijn peetouders. Een zelfde verwantschap is er bij het vormsel tussen de gevormde en de vormselpeter of –meter, maar hier is er maar één persoon in het gedrang. Immers voor de jongens is er alleen een peter en voor de meisjes alleen een meter bij de toediening van het vormsel.

Natuurlijk is er nog een bijkomende hindernis bij doopsel en vormsel. De bedienaar van deze sacramenten wordt ook bij deze verwantschap betrokken. In vroegere tijden zal er waarschijnlijk minder of geen beletsel geweest zijn daar de beoefenaars van de sacramenten nog rigoureuze in het gareel leken te lopen, zodat alléén een nooddoop een moeilijker geval was.

Gaan we nu op zoek naar de betekenis of inhoud van de Latijnse tekst “*secundo gradu cognationis spiritualis*” wordt het heel wat moeilijker om de waarheid of betekenis te achterhalen. Een klopjacht op internet spreekt wel over de ons allen bekende term van geestelijke verwantschap eerste graad, maar laat een tweede graad onvermeld. Ook op het domein van kerkelijk recht is een antwoord niet voor de hand liggend of onbeantwoord. Ook zelfs de geleerde dorpspastoor blijft het antwoord schuldig en kent alleen maar de juiste vertaling van de Latijnse tekst.

Zou onze zoektocht dan toch teneinde zijn en hopeloos verzinken in het niets? Of is er langs de ene of andere omweg toch ergens een spoor te vinden?

Wanneer de nood het hoogst is, is de redding soms het meest nabij, leerde ons een eerder oud maar nog steeds van kracht zijnd Vlaams spreekwoord. Zouden die parochieregisters waar we de geestelijke verwantschap als huwelijksbeletsel gevonden hadden ons dan toch misschien kunnen helpen om de puzzel op te klaren?

Mogelijks stond dame Fortuna ons toch bij, of was het die speurneus die ons hielp? Misschien hadden we nog meer geluk dat we te Antwerpen in de parochieregisters van de citadel terecht gekomen waren. In deze parochie van de H. Philippus waar Alva in 1576 zijn dwangburcht bouwde tegen de Noordelijken en tevens tegen de rebelse Antwerpse burgers

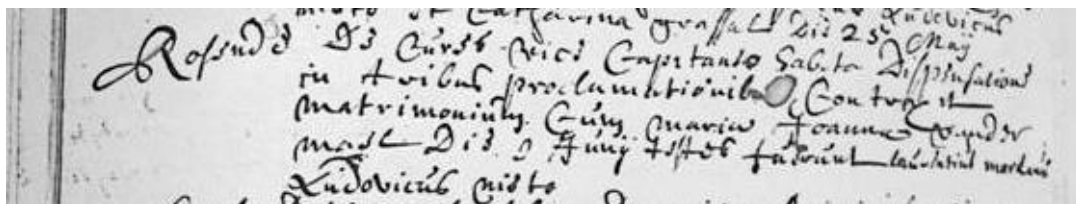
huisden meestal Spaanse troepen die soms wel een allegaartje waren van vooral Spanjaarden, maar waar ook andere nationaliteiten bij hoorden.

Tot 1700 wanneer Karel II sterft en de Spaanse Habsburgers ophouden te bestaan was alles duidelijk in hoofdzaak Spaans. Karel II werd slachtoffer van de Habsburgse huwelijkspolitiek en was door inteelt gezegend met 8 overgrootouders die allen afstammelingen waren van Juanna la Loca, (Joanna de waanzinnige) die de moeder was van Keizer Karel (de eerste in Spanje en de vijfde in het Roomse rijk).

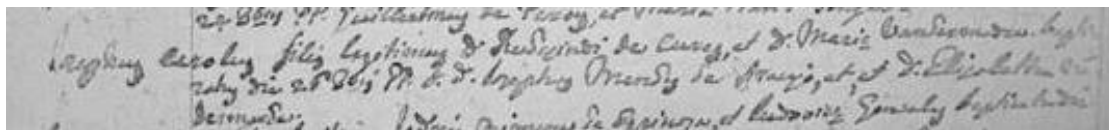
Na 1700 veranderde ook in Antwerpen wel iets aan deze Spaanse situatie, daar na de “dertienjarige successieoorlog” de Oostenrijkse Habsburgers het heft in ons land in handen namen.

En begint ons verhaal nu niet juist in 1712 ?

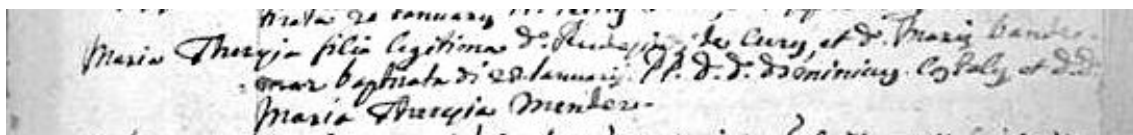
Op 9 juni 1712 huwt in St Philippus een Spaanse vice-kapitein, Rudesindus de Cures met Maria Joanna van de Walle (Vandermalen).

Op 26 oktober 1713 wordt hun eerste kind Josephus Carolus gedoopt waarbij de meter Elisabeth Vandermalen is.

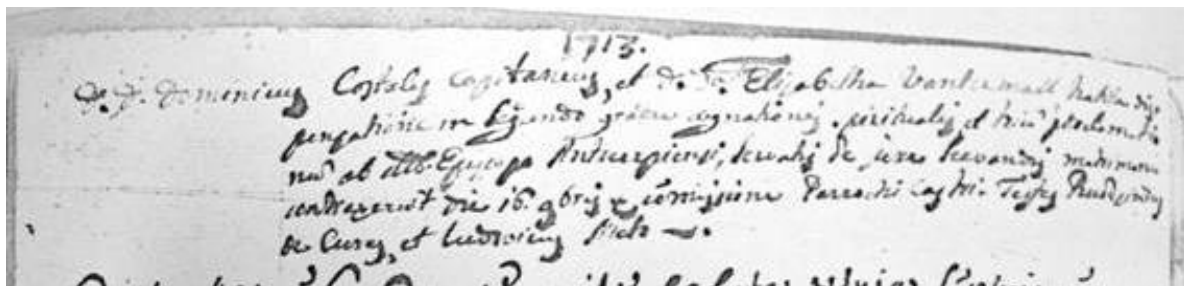

Op 28 januari 1715 bij het doopsel van hun dochtertje Maria Theresia is Dominicus Costales peter.

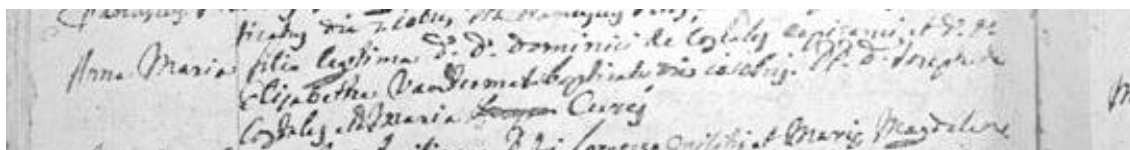

Deze familie was niet rechtstreeks betrokken bij ons verhaal en onze vraag, maar zij waren het wel die ons de sleutel reikten om de oplossing te vinden waarom er bij het huwelijk van Dominicus Costales en Elisabeth Vanterwall er “geestelijke verwantschap van de tweede graad” in het spel was waarbij de bisschop van Antwerpen om dispensatie gevraagd werd.

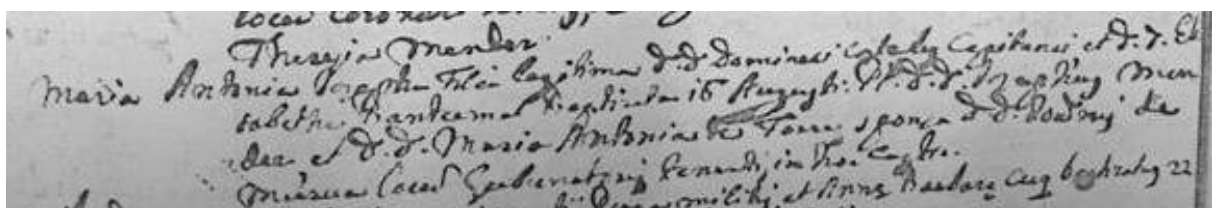
Op 16 november 1713 huwen in de citadel D.D. Dominicus Costales, kapitein en D.Da. Elisabeth Vanterwall voor de parochiepriester met een dubbele dispensatie voor “cognatio spiritualis” en voor de noodzakelijke roepen of proclamationes. De eerste getuige van dit huwelijk is Rudesindus Cures of de schoonbroer van bruid en bruidegom.

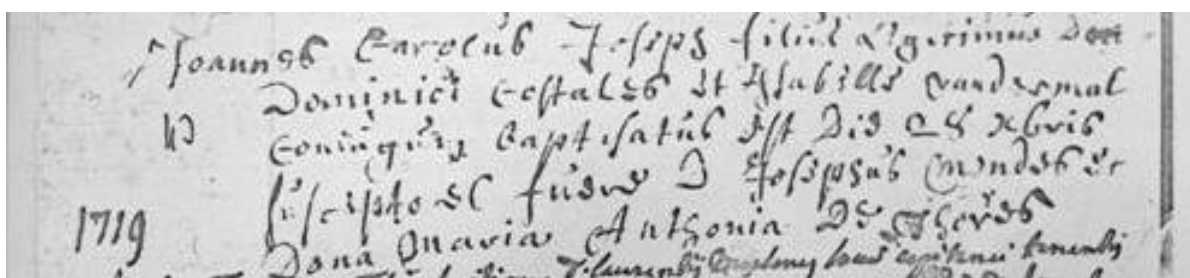
Op 10 december 1714 wordt hun eerste dochttertje gedoopt dat gekerstend wordt als Anna Maria met als peter Josephus Costales, een zoon van Dominicus (uit een vorig huwelijk) en als meters Maria Cures (schoonzus geboren als Vander(w)ale?).

Op 15 augustus 1717 bij het doopsel van de tweede dochter Maria Antonia Josepha geeft de meter haar voornamen als blijvend aandenken aan dit kind. Immers Maria Antonia de Torres is de echtgenote van de plaatsvervanger- gouverneur van de citadel. Ook de peter is een Spanjaard, Josephus Mendes.

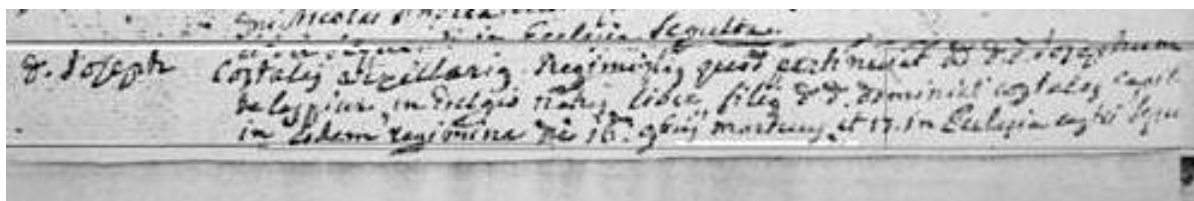

Op 18 december 1718 wordt er een zoontje ten doop gehouden. Hij krijgt de namen Joannes Carolus Josephus en heeft tevens dezelfde doopouders als zijn zusje Maria Antonia

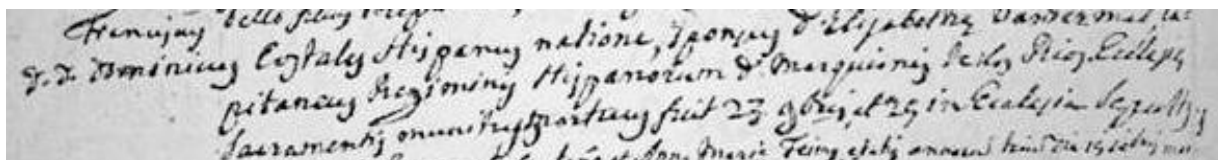

Ondertussen had ook het noodlot in het gezin Costales toegeslagen. Op één jaar tijd hadden we tweemaal een overlijden in dit gezin.

Op 16 november 1717 sterft Josephus Costales, die arcillaris was in hetzelfde regiment als zijn vader dat aan de markies de los Picos toebehoorde.

Op 23 november 1718, dus ruim een maand voor de geboorte van zijn zoontje, sterft ook Dominicus Costales in de citadel waar hij 's anderdaags begraven wordt.

Misschien is het interessant te vermelden dat er in 1717 tien overlijdens in St Philippus genoteerd werden. Het jaar 1718 leek echter een rampzalig jaar te zijn in deze kleine gemeenschap, want nu tellen we maar liefst 37 overlijdens en/of begrafenissen.

Nu kon meer dan waarschijnlijk ook de te neergang van het gezinnetje Costales beginnen. De citadel te Antwerpen was voor deze vrouw en haar onmondige kinderen zeker geen werk-, noch woonterrein meer. Een zwerftocht over de Schelde door Vlaanderen kon beginnen. Uiteindelijk zullen we Joannes Carolus eerst in Gent en daarna in Scheldewindeke terug vinden waar hij op het einde van de 18de eeuw mogelijks de hemelse vrede en rust vindt.

Een woord van dank ben ik ongetwijfeld verschuldigd aan het gehele Geelse stadsarchief maar vooral aan Michel De Bont die als ere-stadsarchivaris me met raad en daad bijstond. Zonder hun hulp was mogelijks dit alles onafgewerkt in de prullenmand blijven liggen.

AGENDA

Januari 2017

4 januari	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Februari 2017

1 februari	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

4 februari	Wat?	Jaarvergadering FV-Regio Kempen vzw
	Waar?	Documentatiecentrum Boudewijnstraat 18, 2340 Beerse
	Wanneer?	14u30 u
	Wie?	FV-Regio Kempen

Maart 2017

1 maart	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen

13-20-27 maart	Wat?	Cursus Familiekunde
	Waar?	Stadsarchief, Werft Geel
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV-Regio Kempen ism Stadsarchief Geel

25 maart	Wat?	52 ste congres Familiekunde Vlaanderen
	Waar?	Stadshallen van het Brugse Belfort
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Familiekunde Vlaanderen Regio Brugge

26 maart	Wat?	Genealogische en heemkundige beurs
		Dag van de familiegeschiedenis
	Waar?	Stadshallen van het Brugse Belfort
	Wanneer?	10u tot 17u
	Wie?	Familiekunde Vlaanderen Regio Brugge

Mei 2017

8 – 15 – 22 mei	Wat?	Cursus Familiekunde
	Waar?	Stadsarchief, Werft Geel
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV-Regio Kempen ism Stadsarchief Geel

Meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteeweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	